

Sabit inkişafın təminatı olan mükəmməl ideyalar

SƏH. 4

Səudiyyə Ərəbistanından olan alimlə görüş

SƏH. 2

Anlaşma memorandumunu imzalanıb

SƏH. 3

Özünü fəth etməyi bacar!

Bakı Universiteti

1929-cu ildən çıxır
Təsisçi:
Bakı Dövlət Universiteti

№ 06 (1429)

14 may 2012-ci il

"Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan gəncliyi"

SƏH. 3

"Heydər Əliyev və Azərbaycan dövlətçiliyi"

SƏH. 2

BDU nümayəndə heyəti Samsundan dönüb

SƏH. 3

Kollektivimizin sevimlisi

SƏH. 6

"Aşıq Şəmşir" Ocağı qalib tələbələri mükafatlandırdı

SƏH. 3

TÜRK LƏR TƏK CƏ TÜRKiYƏDƏ YAŞAMIRLAR

SƏH. 8

Alimlər yaraları sağaldan cihaz hazırlayıb

SƏH. 8

Gül bayramı

SƏH. 2

Tükənməz ideyaların mənbəyi olan məktəb

"Heydər Əliyev məktəbi"nin növbəti məşğələsi keçirilib

Tədbir ulu öndərin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr edilib. Universitetin professor-müəllim heyətinin iştirak etdiyi tədbirdə çıxış edən rektor, akademik Abel Məhərrəmov ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən danışdı.

SƏH. 2

Şuşasız Qarabağ yoxdur

SƏH. 6

Nizami Gəncəvi - 870

SƏH. 3

Əməkdaşımızın uğuru

SƏH. 6

Qadın elə bir mələkdir ki...

SƏH. 7

Cəmiyyətlə dinin əlaqəsi

SƏH. 7

Gözəllik dünyanı xilas edəcək?

SƏH. 7

Bakının yol infrastrukturunu

SƏH. 6

15 may - Beynəlxalq ailə günü

SƏH. 8

zın mükəmməl konsepsiyasının işlənilib hazırlanmasından bəhs edən Əli Əhmədov ölkənin bütün sahələrində tətbiq olunan uğurlu islahatların onun dövlətçilik konsepsiyasının ideyaları sayəsində gerçəkləşdiyini bildirib: "Müasir Azərbaycan cəmiyyətinin, onun humanizm, milli-mənəvi dəyərlərinin formalaşması ulu öndərin əsas xidmətlərindən olub. Onun yaratdığı müasir Azərbaycan dövləti bu gün xalqa, onun milli maraqlarına

malında ön sırada layiqli yerini tutur. Tarixçi alim Heydər Əliyevin həm sovetlər hakimiyyəti, həm də müstəqillik dövründə Azərbaycan xalqının tərəqqisi yolunda bütün qüvvəsilə xidmət göstərdiyini qeyd edib. Digər nəticələr kimi son illər ölkəmizin qazandığı nailiyyətlərdən bəhs edən Y.Mahmudov bildirib ki, ümummilli liderin siyasəti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir.

Rektor Saudiyyə Ərəbistanından olan alimi qəbul edib

Aprəlin 30-da rektor, akademik Abel Məhərrəmov Səudiyyə Ərəbistanı Kral Əbdüleziz adına Elm və Texnologiya Mərkəzinin (KƏŞETM) Elmi layihələr üzrə direktoru Süleyman Məhəmməd Alfadulu qəbul edib. Rektor qonağı Azərbaycanda, o cümlədən Bakı Dövlət Universitetində görməkdən məmnunluğunu ifadə edib. Səudiyyə Ərəbistanı ilə ölkəmiz arasında sıx əlaqələrin olduğunu nəzərə çatdıran rektor Abel Məhərrəmov bu münasibətlərin elm və təhsil müstəvisində də inkişaf etdiyini söyləyib, dövlətin elm və təhsilə olan diqqət və qayğısından bəhs edib. A.-Məhərrəmov universitetin şərqşünaslıq fakültəsində ərəb dili və ədəbiyyatı üzrə mütəxəssis yetişdirildiyini, ölkəmizdə ərəb ixtisası üzrə görkəmli akademiklərin, alimlərin olduğunu söyləyib. BDU-da humanitar elmlərlə yanaşı dəqiq elmlərə də böyük diqqət ayrıldığını bildiren rektor Səudiyyə Ərəbistanı universitetləri ilə kimya fakültəsi arasında bir sıra elmi layihələr üzərində müştərək görülən işləri də yüksək dəyərləndirib. Doktor Süleyman Məhəmməd Alfa-

dul Azərbaycana birinci dəfə səfər etdiyini, ölkəmizin onda xoş təəssüratlar oyatdığını, BDU-da olmasından şad olduğunu qeyd edib. İşlədiyi müəssisənin çoxsaylı layihələr həyata keçirdiyini bildiren qonaq hazırda BDU ilə bir proqram üzərində çalışdığını söyləyib. "Müxtəlif tullantı sularının ağır metal, neft və neft məhsullarının təmizlənməsi üçün nanoməsəməli polifunksional polimer adsorbentlərin sintezi" adlı layihənin Səudiyyə Ərəbistanı tərəfindən rəyçisi olan Dr.Süleyman M.Alfadulu layihənin rəhbəri, BDU-nun kimya fakültəsinin dekani, professor Abdulsəyid Əzizovla birgə görülən işlərdən bəhs edib. Bildirib ki, ölkəmizə gəlməkdə əsas məqsədi layihə üzərində alınan nəticələri müzakirə etməkdən ibarətdir. Qonaq gələcəkdə də universitetlə bir sıra yeni layihələr üzərində işləməkdə, əlaqələri daha da inkişaf etdirməkdə maraqlı olduğunu qeyd edib. Sonda rektor qonağa universitetin buketini və hədiyyələr təqdim edib.

A. Əmirova

"Heydər Əliyev məktəbi"nin növbəti məşğələsi

Tədbir ulu öndərin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr edilib.

Universitetin professor-müəllim heyətinin iştirak etdiyi tədbirdə çıxış edən rektor, akademik Abel Məhərrəmov ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən danışdı. Rektor bildirdi ki, hər yerdə ulu öndərin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr edilmiş geniş tədbirlər keçirilir və bu olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir. Rektor Abel Məhərrəmov söyləyib ki, Heydər Əliyevin tarixi xidmətləri nəticəsində ölkəmiz bütün sahələrdə, o cümlədən iqtisadiyyat, elm, təhsil sahəsində bir çox nailiyyətlərə imza atıb. "Xoşbəxt o xalqdır ki, onun ümummilli lideri var. Xalq o vaxt daha da xoşbəxtdir ki, həmin si-

yasi kurs uğurla davam etdirilir" deyən rektor ulu öndərin elmin, təhsilin inkişafına hər zaman böyük qayğı ilə yanaşdığını, ulu öndərin siyasi kursunun onun layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini qeyd edib. Son illər əldə edilən uğurların: Azərbaycanın Avropanın nüfuzlu "Eurovision" mahnı yarışmasında qalib gəlməsi, BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi, 2020-ci il Yay Olimpiya Oyunlarının ev sahibliyinə namizədliyini irəli sürməsinin bunun bariz nümunəsi olduğunu bildirdi.

Daha sonra Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini - icra katibi, BDU-nun Politologiya və sosiologiya kafedrasının müdiri Əli Əhmədov çıxış edib. Heydər Əliyev tərəfindən milli ideologiyamı-

şərəflə və ləyaqətlə xidmət edir".

Tədbirdə çıxış edən AMEA Tarix İnstitutunun direktoru, Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdiri Yaqub Mahmudov Bakı Dövlət Universitetinin hər zaman ümummilli lider Heydər Əliyevi ehtiramla anmasını yüksək dəyərləndirib. Bildirib ki, Heydər Əliyev dünyanın Vaşinqton, Atatürk, Nehru, Şarıl de Qoll kimi nadir tarixi si-

Sonda Türkologiya kafedrasının müdiri, professor Tofiq Hacıyev dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin Azərbaycan ədəbiyyatına qayğısından danışdı. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının böyük bir dövrünün onun adı ilə bağlı olduğunu, Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı istiqamətindəki xidmətlərinə görə tarixin yaddaşına həkk olduğunu və daim qəlblərdə yaşayacağını söyləyib.

Ümummilli liderin ildönümünə həsr olunmuş Gül bayramı

Mayın 10-da Tələbə Gənclər Təşkilatının təşəbbüsü ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr olunmuş Gül bayramı keçirilib.

Tələbələrin hazırladıkları gül kompozisiyalarının və incəsənət nümunələrinin nümayiş etdirildiyi tədbirdə universitetin 17 fakültəsi, o cümlədən əksər ali təhsil müəssisələri iştirak ediblər.

Gül bayramına qatılan rektor, akademik Abel Məhərrəmov

ulu öndərin ad günü münasibətilə təşkil edilmiş bayramın əhəmiyyətindən danışdı, kompozisiyaların fakültələrin profilinə uyğun hazırlanmasını yüksək qiymətləndirib. Bizi sevindirən odur ki, gənc nəsil öz borcunu vaxtında başa düşür və vaxtında Heydər Əliyev addımları ilə irəliləyir. Xoşbəxt o xalqdır ki, onun ümummilli lideri var. Xalq o vaxt daha da xoşbəxtdir ki, həmin siyasi kurs ölkədə uğurla davam etdirilir."

Sonda rektor tədbirin təşkilatçılarna, əməyi keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirib.

Nigar Balcanova

"Heydər Əliyev və Azərbaycan dövlətçiliyi"

Mayın 10-da kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində ulu öndər Heydər Əliyevin 89-cu ildönümü münasibətilə "Heydər Əliyev və Azərbaycan dövlətçiliyi" mövzusunda sərgi təşkil olunub. Sərgidə ümummilli liderin həyat və yaradıcılığının bütün istiqamətlərini əks etdirən 300-

dən artıq Azərbaycan, ingilis, türk, rus, ərəb dillərində nəşrlər sərgilənib. Tədbirdə həmçinin quraşdırılmış monitor vasitəsilə Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılığına həsr edilmiş elektron kitabların təqdimatı və "Heydər Əliyev və Azərbaycan dövlətçiliyi" sənədli materiallar toplusunun nümayişi olub. Mərasimdə iştirak edən rektor, akademik Abel Məhərrəmov sərginin əhəmiyyətindən bəhs edib, ulu öndərin Azərbaycan dövləti və xalq qarşısında tarixi xidmətlərindən danışdı. Rektor böyük öndərin ölkə həyatında - siyasətində, iqtisadiyyatında, elm və təhsilində, digər sahələrdə həyata keçirdiyi islahatlardan, möhtəşəm layihələrdən bəhs edib, birmənalı olaraq qüdrətli Azərbaycanın bütün nailiyyətlərinin bu böyük şəxsiyyətin adı ilə bağlı olduğunu bir daha tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırdı.

Elmi Şuranın növbəti iclası keçirilib

Mayın 11-də Universitetin Böyük Elmi Şurasının genişləndirilmiş növbəti iclası keçirilib. İclası açan rektor, akademik Abel Məhərrəmov gündəliyi elan edib.

Müzakirə edilən birinci məsələ, 6-25 aprel 2012-ci il tarixlərində IV kurs tələbələri üçün keçiriləcək yay imtahan sessiyasının nəticələri, 2011/2012-ci tədris ilində Yekun Dövlət imtahanlarının təşkili və yay imtahan sessiyasına hazırlıq ilə əlaqədar olub. Bununla bağlı Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektor, professor İradə Əliyeva məruzə edib. Professor İradə Əliyeva həmçinin Bakı Dövlət Universitetinin növbəti 5 il üçün Təhsil Nazirliyi tərəfindən akkreditasiyadan keçməsi məqsədilə hazırlanmış Özü-nütəhlil Hesabat mövzusunda da çıxış edib. Professorun slaydlarla təqdim etdiyi hər iki prezentasiyası Elmi Şura üzvləri tərəfindən maraqla qarşılanıb.

2011/2012-ci tədris ilinin qış imtahan sessiyası zamanı Apellyasiya Komissiyasına və Qərargaha daxil olan ərizələrin və nəticələrin təhlili üzrə professor Elşad Qurbanov geniş məruzə ilə çıxış edib.

Sonra BDU Attestasiya Komissiyasının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü V.M.Babazadə xarici dil kafedralarında keçirilən attestasiya ilə bağlı ətraflı məlumat verdi.

Elm və innovasiyalar üzrə prorektor, professor Aydın Kazımzadə Elm Fondunun təşkil etdiyi müsabiqə barədə Şura üzvlərini məlumatlandırdı.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin ad günü ilə bağlı BDU-da keçirilən silsilə tədbirlər barədə məlumat verən rektor, akademik Abel Məhərrəmov şahmat çempionatının qaliblərini təbrik etmək üçün sözü universitet Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri dosent Fikrət Şiriyevə verdi. Fikrət Şiriyev qeyd etdi ki, bu yaxınlarda Bakıda olan Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının Prezidenti cənab Kirsan İlyumjinov bildirmişdir ki, Azərbaycan şahmat ölkəsidir və FIDE-nin üzvü olan 198 ölkədən yeganəsidir ki, bu ölkənin prezidenti şahmatın inkişafı haqda Dövlət Proqramı qəbul edib. Bu amilləri nəzərə alaraq müəllimlərin arasında şahmat üzrə şəxsi birinciliyin qaliblərini Elmi Şurada mükafatlandırmaq qərarına gəldik. Sonra akademik Abel Məhərrəmov qaliblərdən Aqil Hacıyevi, Firuz İsmayılovu və Fikrət Əlizadəni təbrik etdi, onlara pul mükafatı və gül dəstələri təqdim etdi.

Bununla belə universitetin bəzi işçilərinə elmi adlar verilib və digər cari məsələlər müzakirə olunub.

Tamila Müslüмова

"Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan gəncliyi"

Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr olunmuş "Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan THİK sədri Daşqın Qənbərov ümummilli liderin həyat və yaradıcılığı, Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi inkişaf etməsində göstərdiyi xidmətlərdən danışdı.

Daha sonra YAP Yasamal rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar Nəbiyev ümummilli lider Heydər Əliyevin gənclərə qayğı və diqqətindən bəhs edib, bu istiqamətdə atdığı tarixi addımlara xatırladı. Tədbirdə THİK sədr müavini Elvin Əbrahimov, THİK ictimaiyyətlə əlaqələr Departamentinin direktoru Baba Əliyev, Tarix fakültəsi THT-nin sədri Anar Cəfərov və digərləri iştirak edəblər.

Tədbir tələbələrə aktiv müzakirəsi ilə yekunlaşıb.

Radiasiya Problemləri İnstitutu ilə anlaşma memorandumu imzalanıb

Mayın 1-də Bakı Dövlət Universiteti ilə AMEA-nın Radiasiya Problemləri İnstitutu arasında anlaşma memorandumu imzalanıb. Memorandumu BDU-nun rektoru, akademik Abel Məhərrəmov və Radiasiya Problemləri İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Adil Qəribov imzalayıblar. Akademik Abel Məhərrəmov memorandumun əhəmiyyətindən danışdı. Prezident İlham Əliyevin iqtisadi potensialı intellekt kapitalına çevirmək istiqamətində qarşıya qoyduğu vəzifələrdən bəhs edən rektor dünyada enerji ölkəsi kimi tanınan Azərbaycanın yaxın gələcəkdə nüvə ölkəsi olması istiqamətində atılan addımlardan da söz açdı. Bu baxımdan imzalanacaq memorandumun rolunun xüsusi olacağını qeyd edib.

AMEA-nın müxbir üzvü Adil Qəribov Radiasiya Problemləri İnstitutunun fəaliyyətindən, MAQATE ilə işbirliyindən danışdı. O memorandumun kağız üzərində qalmayacağını və BDU-nun potensialından yararlanaraq daha mühüm işlər görülməsinə ümid etdiyini bildirdi.

İmzalanmış memorandumda tərəflər aşağıdakı prinsiplər haqqında razılığa gəliblər:

-Nüvə fizikası və texnologiyası, radiasiya materialşünaslığı, radiasiya kimyası, nüvə və radiasiya təhlükəsizliyi, nanotexnologiya, radioekologiya, radiobiologiya və qarşılıqlı maraq doğuran digər innovasiya istiqamətlərində elmi-tədqiqat və kadr hazırlığı sahəsində birgə iştirak;

İlmi-tədqiqat və kadr hazırlığı sahəsində Bakı Dövlət Universiteti və AMEA-nın Radiasiya Problemləri İnstitutunun maddi-texniki bazasından və kadr potensialından birgə istifadə;

-Elmi işçilərin, doktorant və tələbələrin müvafiq fakültələrdə, kafedralarda və elmi-tədqiqat laboratoriyalarında təcürbə və staj keçməsinin təşkili;

-Yeni texnika və texnologiyaların mübadiləsi;

-Birgə elmi simpozium, seminar və konfransların təşkili;

-Qarşılıqlı maraq doğuran beynəlxalq və yerli layihə və proqramlarda birgə iştirak;

-Müvafiq ixtisas sahələri üzrə birgə elmi əsərlərin çap edilməsi, monoqrafiyaların, dərslik və dərs vəsaitlərinin yazılması.

BDU nümayəndə heyəti Samsundan dönüb

Bakı Dövlət Universiteti, Qafqaz Universiteti, Türkiyə Ədliyyə Akademiyası və Ondokuz Mayıs Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə 04-06 may 2012-ci il tarixlərində Türkiyə Respublikasının Samsun şəhərində "Hüquq elminin aktual problemləri" mövzusunda III Beynəlxalq Konfrans keçirilib. Həmin Konfransda Bakı Dövlət Universiteti geniş nümayəndə heyəti ilə təmsil olunub.

Konfransın Plenar iclasında Azərbaycan Respublikasının Ombudsmanı professor Elmira Süleymanova, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru, akademik Abel Məhərrəmovun adından isə BDU-nun Hüquq fakültəsinin dekanı, h.e.d., professor Əmir Əliyev çıxış edəblər. Bundan başqa, ayrı-ayrı bölmələr üzrə Ombudsman Elmira Süleymanova "Hüquq təhsilində və hüquqi məlumatlandırılarda Ombudsmanın rolu" mövzusunda, prof. Əmir Əliyev isə "İnsan hüquqları ilə əlaqədar beynəlxalq standartların milli konstitusiyalarda təsbiti" mövzusunda elmi məqalə ilə çıxış edəblər.

Konfransda Konstitusiyaya hüququ, Mədəni hüquq, Beynəlxalq hüquq, Cinayət hüququ, Ticarət hüququ, İş və sosial təhlükəsizlik hüququ, Hüquq fəlsəfəsi və Türk hüquq tarixi, İdarə hüququ, İdman hüququ seksiyaları üzrə aparılan geniş elmi müzakirələrdə BDU-nun bir qrup müəllim və professor heyəti, o cümlədən, h.e.d.,prof. R.F.Məmmədov, h.e.d.,prof. A.M.Qasımov, h.e.d., prof. M.N.Əliyev, h.e.f.d, dos. M.X.Yolçuyev, h.e.f.d, dos. S.S.Süleymanlı, h.e.f.d., dos. F.S.Mehdiyev, baş müəllim E.H.Nəsirov, və h.ü.f.d. S.F.Əliyev müxtəlif mövzularda elmi məruzələr edəblər.

Attestasiyaya start verilib

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası Qaydaları"nın təsdiqi barədə 28 sentyabr 2010-cu il tarixli 167 sayılı qərarına uyğun olaraq, Təhsil Nazirliyinin 28 mart 2011-ci il tarixli 46-26-2115/16 sayılı məktubuna əsasən, 2012-ci ilin aprel ayında Bakı Dövlət Universitetinin akkreditasiyasının keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Akkreditasiya Komissiyasının qərarına əsasən, Nazirliyin 16 noyabr 2006-cı il tarixli 840 nömrəli əmri ilə dövlət ali təhsil müəssisəsi kimi 4 il müddətinə akkreditə olunub və ona Təhsil Nazirliyi tərəfindən 23 noyabr 2006-cı il tarixli 004 nömrəli sertifikat verilib.

2012-ci ildə növbəti attestasiyanın təşkili üçün BDU rektorunun 29 mart 2012-ci il tarixli R-38 sayılı əmri ilə özünütəhlil komissiyası yaradılıb. Komissiyanın yaradılmasında məqsəd universitetin idarə olunması, tədris, elmi-tədqiqat, kadr təminatı, beynəlxalq əməkdaşlıq, maddi-texniki baza, sosial-məişət şəraiti, maliyyə təminatı, mütəxəssis hazırlığının məzmunu, strukturu və Dövlət Təhsil Standartlarının tələblərinə uyğun hazırlanma keyfiyyətini təhlil etməkdir.

23 aprel 2012-ci il tarixindən başlayaraq universitetin bakalavr və magistratura pillələrinin buraxılış kurslarında təhsil alan tələbələr arasında attestasiyaya start verilib. Attestasiya zamanı ayrı-ayrı ixtisas və ixtisaslaşmalar üzrə imtahanlarda 4000-ə yaxın bakalavr və 466 magistrant iştirak edəcəkdir. İmtahanlar test üsulu ilə aparılır.

Nizami Gəncəvi - 870

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına uyğun olaraq, filologiya fakültəsində Şərq poeziyasının görkəmli nümayəndəsi, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 870 illik yubileyi tədbiri keçirilib. Tədbiri fakültənin dekanı, dosent Məhərrəm Vəliyev açaraq, Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında geniş məlumat verib. Dekan şairin əsərlərinin hərtərəfli tədqiqat olunduğunu nəzərə çatdırıb. Dekan eyni zamanda qeyd edib ki, Nizami Gəncəvi ilə bağlı son yubiley tədbirləri ustad sənətkarın 850 illiyi ilə əlaqədar 1991-ci ildə keçirilməli idi. Lakin ölkədəki dərin siyasi, iqtisadi və sosial böhran buna imkan verməmişdir. Sonralar ümummilli lider Heydər Əliyevin, bu gün isə cənab prezident İlham Əliyevin ədəbiyyat və mədəniyyətimizə göstərdiyi diqqətin nəticəsidir ki, görkəmli Azərbaycan şairlərinin və yazıçılarının silsilə yubiley tədbirləri keçirilir, xatirələri əbədiləşdirilir. Nizami Gəncəvinin Roma şəhərində heykəlinin ucaldılması da dövlətimizin böyük şairimizə verdiyi ən

böyük qiymətlərdən biridir.

Tədbirdə Klassik Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrasının professoru Qara Namazov çıxış edərək, böyük Azərbaycan şair-filosofunun həyat və yaradıcılığı, eyni zamanda onun Gəncə yaxınlığında Zazalı kəndinin Kürboyu torpaqlarında və qəbirində ətraflı danışdı. Bildirib ki, hələ sovet illərində professor Həmid Arslı bu sənədləri Türkiyədən əldə etmişdir.

Tədbirdə Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi metodikası kafedrasının dosenti Mətanət Abdullayeva ilkin Şərq intibahının zirvəsi olan və yaradıcılığında dövrünün ən humanist, ümümbəşəri ictimai-siyasi, sosial və mədəni-əxlaqi ideallarını parlaq bədii lövhələrlə əks etdirən şairin yaradıcılığı haqqında geniş məruzə ilə çıxış edib. O, çıxışında Nizaminin Şərqi böyük təsəvvüf şairi kimi tədqiqinə diqqət yönəldib.

Türkologiya kafedrasının müdiri, professor Tofiq Hacıyev Nizami Gəncəvinin sovet dövründə Azərbaycan şairi kimi qəbul edilmədiyini, lakin Stalinin bu barədə fərmanından sonra Azərbaycan şairi kimi öyrənilməsinə iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb. Professor eyni zamanda İtaliyada Nizami Gəncəvinin heykəlinin ucaldılması məsələsinə də toxunub. O, bu addımı Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə göstərdiyi böyük diqqətin nəticəsi kimi qiymətləndirib.

Tədbirdə həmçinin Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığını əks etdirən film nümayiş etdirilib. Eyni zamanda tələbələrin hazırladığı "Sevgi fəlsəfəsi" adlı sənədli təqdim edildi.

"Aşıq Şəmşir" Ocağı qalib tələbələrini mükafatlandırdı

Mayın 5-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağı İctimai Birliyi Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi ilə birgə təşkil etdiyi görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin anadan olmasının 89-cu ildönümünə həsr edilmiş məqalə müsabiqəsinin təqdim edilməsinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Mükafatlandırılma mərasimində ilk olaraq "Zərli tac kamallı başa yaraşır" adlı videoklipi nümayiş etdirilib. Heydər Əliyevə həsr olunmuş videoklipdə Kəlbəcərdə dünyaya göz açan el sənətkarı Aşıq Şəmşirin yaxın tariximizin quruculuq dövrü olan yetmiş-səksəninci illər tarəqqisinə həsr etdiyi şeirlər səsləndirilir. Bildirilir ki, ustad sənətkarın Heydər Əliyevə həsr etdiyi şeirlər üstündən illər keçdikdən sonra bu gün də zamanla həmahəng səslənir. Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputatları Cavid Qurbanov, Jalə Əliyeva, Elton Məmmədov, Elmira Axundova, Fəzail Ağamalı tələbələrə uğurlar arzula-

yıblar.

Daha sonra Tədbirdə inşa müasbiqəsinin qaliblərinə "Aşıq Şəmşir" Mədəniyyət Ocağı İctimai Birliyi tərəfindən pul mükafatları, hədiyyələr və təşəkkürnamə diplomları təqdim olunub.

Qaliblər aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilib:

- I- Abdullayeva Güllər İlqar qızı
- II- Həsənova Aysel Vaqif qızı
- III- Hüseynli Əli Bahadır oğlu

Həvəsləndirici yerlər- Məhəmmədli Daşqın Heydər oğlu, Nəzirli Rütəne Əlimuxtar qızı.

Diplomantlar- Həsənova Günay Rəsim qızı, Zeynalov Elvin Şamil oğlu, Abbaslı Həcər Şamil qızı, Səttarova Fidan Fazil qızı, Nəsibova Tünzalə Akif qızı.

XX əsr Azərbaycan tarixinin yitirdiyi ən böyük şəxsiyyət - ümummilli lider Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin ideoloji-siyasi əsaslarını tarixi irs və milli-mənəvi dəyərlər zəminində yaradaraq praktik surətdə gerçəkləşdirmiş dahi strateqdir! Azərbaycanı canı qədr sevən, ürəyi daim xalqının səadəti, xoşbəxtliyi uğrunda döyünən, ölkəsini azad, müstəqil və inkişafda görmək istəyən, vətəninin, xalqının yolunda həyatını qurban verməyə hazır olan Heydər Əliyev döhasının mənalı ömür yolunun hər anı, hər səhifəsi bugünkü və

SSRİ rəhbərliyi qarşısında təkidlə tələblər irəli sürür, strateji əhəmiyyətli bir sıra sənaye və istehsal müəssisələrinin respublikada inşasına nail olurdu. Həyata keçirdiyi səmərəli islahatlarla çox qısa zamanda - artıq 1970-ci illərin ortalarında Azərbaycanın iqtisadi inkişaf göstəricilərinə görə keçmiş İttifaq miqyasında ilk yerlərdən birini tutmasını təmin etdi. Sovet imperiyası kimi böyük bir dövlətin zəngin iqtisadi potensialından və geniş imkanlarından istifadə edərək respublikanı tərəqqi yoluna çıxaran ümummilli lider Heydər Əliyev yeni və müərəqqi sənaye sahə-

siala söykənməsi ilə şərtlənirdi. Həmin illərdə respublikamızda məktəb tikintisi prosesinin sürətlənməsi, maarif işinin yüksək səviyyədə təşkil, ixtisaslı kadrlar hazırlayan yeni ali məktəblərin açılması, fundamental və humanitar elmlərin inkişafı, əldə olunan kəşflərin iqtisadiyyatda tətbiqi ulu öndərin təhsil siyasətinin əsas leytmotivini təşkil edirdi. Məhz ümummilli liderin şəxsi müdaxiləsi və qayğısı ilə ötən əsrin 70-ci illərdən başlayaraq Bakıdakı ali hərbi məktəblərə qəbul olunan gənclərin sırasında azərbaycanlıların sayı intensiv şəkildə artmağa başlamış, bu sahədə

dur. Universitet kollektivi öz hesabatını xalqın böyük oğlu Heydər Əliyevə vermişdir.

XX yüzilliyin 70-80-ci illərində Azərbaycanın inkişafını və intibahını məhz bu ali təhsil ocağında axtaqran ümummilli lider BDU-da layiqli kadrların yetişdirilməsi üçün əlindən gələni əsirməmişdir. Böyük strateq universitetə hər zaman müqəddəs məbədi kimi baxmış, bu müqəddəsliyə xələf gətirə biləcək mənfi təzahürlərin aradan qaldırılması üçün yeri gələndə, hətta sərt addımlardan belə çəkinməmişdir. 1970-ci illərin əvvəllərində

qabaqcıl universitetlərinə oxumağa göndərilməsi ənənəsi də ulu öndərin respublikada milli kədr potensialının formalaşdırılması istiqamətində atdığı mühüm addımlardan biri kimi xatırlanır. Heydər Əliyevin Azərbaycanın gələcəyini düşünərək uzaqgörənliklə əsasını qoyduğu bu ənənə elmi potensialımızın yüksəlməsinə, ixtisaslı kadrlara olan ehtiyacın ödənilməsinə hesablanmışdır. Ümummilli liderin dövlətçilik fəlsəfəsinə görə elmə, təhsilə göstərilən qayğı xalqın xoşbəxt gələcəyinə qoyulan təminatlı sərmayedir. Ötən əsrin 60-cı illərində

Sabit inkişafın təminatı olan mükəmməl ideyalar

gələcək nəsillərə nümunə olacaq canlı və unudulmaz tarixdir.

Ulu öndərin əbədiyyətə qovuşmasından ötən illər bizə bu dövrün əzəmətini, möhtəşəmliyini tam mahiyyəti ilə anlamaq, Heydər Əliyev fenomeninin milli dövlətçilik qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərini mahiyyəti üzrə dərk etmək imkanı verir. Ümummilli liderin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə xalqın minilliklərlə intizarında olduğu arzular, niyyətlər, məramlar gerçəyə çevrilmiş, milli dövlətçilik ənənələrinin formalaşması prosesi sürətlənmişdir. Bu zaman kəsiyi Azərbaycanda müstəqilliyin əbədi, daimi və dönməz xarakter alması, sabit dövlət quruluşunun yaranması, xalqın təbii və konstitusion haqlarına sahib çıxması, milli-mənəvi yüksəlişə nail olması kimi misilsiz tarixi prosesi əhatələyir.

Ümummilli liderin respublikanın ağır iqtisadi, siyasi, mənəvi böhran keçirdiyi bir vaxtda - 1969-cu ilin iyulunda Azərbaycan KP MK-nin birinci katibi seçilməsi isə ölkəni işıqlı gələcəyə doğru aparın yolun başlanğıcına çevrildi. Həmin il iyulun 14-də keçirilən plenumda geniş nitq söyləyən yeni rəhbər elə ilk gündən köhnə stereotipləri dağıdaraq milli ideallara bağlı lider olduğunu nümayiş etdirdi. Heydər Əliyevin ədalətə, qanunçuluğa tapınaraq respublikada rüşvətxorluğa, dövlət əmlakının mənimlənməsi hallarına qarşı kəskin mübarizəyə qalxması, paralel olaraq yüksək yenilikçiliyi, təşəbbüskarlığı, islahatlara meyilliliyi geniş ictimaiyyət arasında nikbinliyi, sabaha inamı artırdı. Hələ ötən əsrin 70-80-ci illərdən respublikada böyük uzaqgörənliklə formalaşdırıldığı sənaye və istehsal potensialı bugünün özündə də davamlı iqtisadi yüksəliş üçün möhkəm özülə çevrilmişdir. O dövrdə keçmiş SSRİ-nin ən geridə qalmış respublikalarından biri kimi tanınan, iqtisadi, mənəvi-ideoloji böhranla üz-üzə duran Azərbaycan sanki taleyin ümidinə buraxılmış kimi görünürdü.

Ulu öndər onu da yaxşı bilirdi ki, xalqın siyasi müstəqilliyinin təminatını məhz onun iqtisadi azadlığı şərtləndirir. Bu baxımdan Heydər Əliyev qısa müddətdə ölkədə mədəni və mənəvi intibahı təmin etməklə, bu müərəqqi prosesi iqtisadiyyatdakı uğurlarla üzvi surətdə əlaqələndirdi. Təsadüfi deyil ki, 1969-1982-ci illərdə həyatın bütün sahələrində baş vermiş köklü dəyişikliklər miqyasına görə Azərbaycanın şanlı quruculuq salnaməsinin ən dolğun, şəərəfli səhifələrini təşkil edir. Müstəqil Azərbaycanın keçid dövrünü başa vuraraq dünya iqtisadiyyatına sürətlə inteqrasiya edən qüdrətli dövlətə çevrilməsinin hazırkı möhkəm təməli də məhz Heydər Əliyevin respublikaya birinci rəhbərliyi dövründə formalaşdırıldığı güclü iqtisadi bünövrəyə söykənir. Ulu öndər ölkənin gələcəyini, müstəqilliyini düşünərək

lərinin yaradılması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirdi. Respublikanın bütün bölgələrinin inkişafı yönündə ardıcıl addımlar atıldı, istehsalatla bilavasitə bağlı elmi-tədqiqat sahələrinin genişləndirilməsi sahəsində kompleks tədbirlər görüldü. Elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətləri, müərəqqi texnologiyaların istehsalatda tətbiqi Azərbaycanın bütün ittiqafda qabaqcıl mövqelərə çıxmasına, ölkənin sosial-iqtisadi həyatında yüksəlişə rəvac verdi. Ümumilikdə, 1970-1985-ci illərdə Heydər Əliyevin təşəbbüsü və ciddi səyləri nəticəsində respublikada onlarla zavod, fabriki, istehsalat sahələri yaradıldı, 250-dən çox sənaye müəssisəsi fəaliyyətə başladı. Azərbaycan bir sıra istehsal sahələrinə görə Sovet İttifaqında aparıcı yer tutdu, istehsal etdiyi 350 adda məhsul dünyanın 65 ölkəsinə ixrac edildi.

Böyük strateq son dərəcə işgüzar olduğu kimi, həm də tələbkər rəhbər idi. 1970-ci illərdə tez-tez bölgələrdə olur, sadə zəhmət adamları ilə görüşür, onlarla söhbətəşir, problemlərinin yerində həlli üçün addımlar atır, ədalətsizliyə və məsuliyyətsizliyə yol verən məmurları cəzalandırırdı. Həmin illərdə yüksək ixtisaslı kədr kimi yetişərək dövlət idarəçiliyində mühüm postlar tutan insanlar ulu öndərin ali məktəblərdə hökm sürən acınacaqlı vəziyyətin aradan qaldırılması, qəbul prosesində şəffaflığın təmin edilməsi sahəsindəki qətiyyətli və prinsipial addımlarını bu gün də ehtiramla xatırlayırlar. Ulu öndər hələ o dövrlərdən milli inkişafın yeganə yolunu xalqın yüksək təhsil alməsində, maariflənməsində görür, respublikada elmin inkişafı üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirirdi. Ümummilli liderin yeritdiyi siyasətin dərinliyi və uzaq hədəflərə hesablanmışdır. Ulu öndər 50, 60, 75, 80 illik yubiley komissiyalarının sədri olmuş-

rindən etibarən Heydər Əliyev hüquqşünas kadrların hazırlanması işinin keyfiyyətini birbaşa nəzarətə götürmüşdür. Geniş imtiyazlara, səlahiyyətlərə malik vəzifəli şəxslərin övladlarının hüquq fakültəsinə daxil olmasını yasaqlayan qərar imzalamışdır. Bununla da təhsil sisteminde özünü qabarıq göstərən neqativ tendensiyalara son qoyulmuşdur.

Milli-müərəqqi fikrin və ictimai düşüncənin başlıca mərkəzi kimi çıxış etməklə flaqman ali məktəb statusunu qoruyub saxlayan, milli kədr hazırlığında əsas yükü üzərinə götürən Azərbaycan Dövlət Universitetinə (indiki Bakı Dövlət Universiteti) diqqət və qayğının artırılması, bu təhsil ocağının fəaliyyətinin gücləndirilməsi ulu öndərin xüsusi diqqət mərkəzində olmuşdur. Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlişindən dərhal sonra universitetin 50 illik yubileyinin keçirilməsinə qərar vermiş, 1969-cu il noyabrın 1-də bu tənənəli tədbirdə iştirak etmişdir. Ümummilli lider yubiley mərasimində totalitar sovet rəjiminin tətbiq etdiyi bütün baryerləri aşaraq Azərbaycan dilində nitq söyləmiş, onun dərin məzmunlu çıxışı sonrakı mərhələdə milli təhsil manifestinə çevrilmişdir. Həmin çıxışda bir çox maraqlı məsələlərə toxunulmuş, adları ehtiyatla çəkilən şəxsiyyətlər haqqında geniş bəhs olunmuşdur. Heydər Əliyev ilk dəfə olaraq Azərbaycan filosofu Bəhmənyarı, adlarını çəkmək qadağan edilən digər insanları yada salmışdı. Bu çıxışla o, bir növ, qabaqcıl və vətənpərvər universitet ziyalılarına mənəvi ruh vermişdi. Bir faktı da qeyd edək ki, BDU-nun onillik yubileyi 1929-cu ildə keçirilmişdi. Sonrakı illərdə belə əlamətdar hadisələrin qeyd olunmasına o qədər də əhəmiyyət verilməmişdi. Yalnız 40 ildən sonra - 1969-cu ildə ümummilli liderin təşəbbüsü ilə 50 illik yubileyin keçirilməsi BDU-nun şanlı tarixinin böyük və əlamətdar mərhələsinə təşkil etmişdir. Təhsil ocağının fəaliyyətinin ən məhsuldar dövrü Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi ilə üst-üstə düşmüşdür. Əsl hesabat yubileyləri də məhz bu dövrə təsadüf etmişdir. Ulu öndər 50, 60, 75, 80 illik yubiley komissiyalarının sədri olmuş-

dur. Universitet kollektivi öz hesabatını xalqın böyük oğlu Heydər Əliyevə vermişdir.

BDU-dan pərvazlanan, təhsil sahəsində böyük uğurlar əldə edən tələbələr keçmiş SSRİ-nin bir sıra

SSRİ-nin müxtəlif yerlərində oxumaq istəyənlər üçün yalnız 50 yer ayrıldığı halda, 80-ci illərin əvvəllərində bu göstərici 1000 nəfəri ötmüşdü. Həmin illərdə ulu öndərin qayğı və diqqəti ilə 10 minədək azərbaycanlı gənc respublikamızdan kənar - keçmiş ittiqafın ən nüfuzlu ali məktəblərinə təhsil almağa göndərilmişdir. Məhz həmin dövrdə prioritet istiqamətli ixtisaslara yiyələnmiş yüksək səviyyəli kadrlar bu gün Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu prosesində yaxından iştirak edirlər. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, elmin, təhsilin inkişafı, milli-mənəvi dəyərlərə həssas münasibət məsələləri müstəqil Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyi dövründə də ulu öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətinin əsas qayəsini təşkil etmişdir.

Tarixən böyük siyasi liderlər ən böhranlı, çətin anlarda məsuliyyəti çiyinlərinə götürərək bütün bir xalqın, millətin xilaskarına çevrilirlər. Ulu öndərin diqqəti çəkən fitri idarəçilik keyfiyyətləri sırasında onun ən ekstremal, çətin və millətini taleyi baxımından məsuliyyətli dönmələrdə qətiyyətli, eyni zamanda, yaranmış şərait üçün ən optimal qərarlar qəbul etmək məharəti həc zaman xatirələrdən silinməyəcək.

Tələ 1993-cü ildə respublikanı növbəti dəfə çətin sınaqlarla üz-üzə qoyanda xalq yeganə xilaskar kimi Heydər Əliyevi hakimiyyətdə görmək istədi. 1993-cü ilin iyununda Bakıya qayıdan Heydər Əliyev yorulmaq bilmədən, qətiyyətlə Azərbaycanın başı üstünü almış vətəndaş müharibəsi alovunu söndürdü, ölkədə baş alıb gedən qanunsuz silahlı dəstələri zərərsizləşdirdi, ictimai-siyasi sabitliyin tam bərpasına, qanunçuluğun və hüquq qaydalarının möhkəmləndirilməsinə, cəbhə bölgəsində atəşkəs rejiminə nail olundu.

Ulu öndər xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra hələ 1970-80-ci illərdə respublikada formalaşdırılmış zəngin elmi-intellektual potensiala istinad edərək özünün təkmi təhsil konsepsiyasını irəli sürdü, milli tərəqqi baxımından strateji əhəmiyyət daşıyan bu sahənin problemlərini diqqətdə saxladı, elm sahəsində hökm sürən tənəzzülün qarşısını aldı, təhsilin öz məcrasına düşməsi, inkişafı üçün əlverişli iqtisadi şərait, hüquqi və mənəvi-əxlaqi mühit formalaşdırıldı. Bu böyük şəxsiyyətin müstəqil Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındakı misilsiz xidmətləri, eyni zamanda, ciddi təmələ əsaslanmaqla həyata keçirdiyi fəal maarifçilik siyasətində parlaq surətdə təcəssümünü tapdı. Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycan təhsilinin milli əsaslar üzərində çağdaş dünya təhsil sisteminə inteqrasiyasını başlıca vəzifə kimi aktuallaşdırdı, elm-təhsil sahəsində müərəqqi islahatları ardıcılıqla həyata keçirdi.

Ümummilli liderin təhsil konsepsiyasının əsas qayəsini müstəqilliyin daha da möhkəmləndirilməsi, demokratik və hüquqi cəmiyyət quruculuğu prosesinin yüksək dinamizmlə həyata keçirilməsi, dövlətin iqtisadi potensialının gücləndirilməsi kimi ümdə prinsiplər təşkil etmişdir.

Zaman sübut edir ki, hər bir xalqın vahid məqsədlər uğrunda toparlanması üçün zəruri olan milli ideologiya da böyük siyasi liderlərin dövlətçilik konsepsiyasında real əsaslarını tapır. Ulu öndər Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə tarixi ənənə və təməl üzərində milli ideologiyanın formalaşması və inkişafı naminə misilsiz xidmətlər göstərmiş, milli düşüncənin düzgün məcrada inkişafına nail olmuş, xalqa məxsus ənənə və dəyərlər sistemini qloballaşmanın serti təsirindən qorumuşdur.

Heydər Əliyevin siyasi lider kimi gücü və qüdrəti, ilk növbədə, onun elan etdiyi məqsəd və vəzifələrin real həyatda praktik tətbiq imkanları ilə ölçülür. Bununla da dahi rəhbər yeni dövrün gerçəkliklərini nəzərə almaqla müstəqil Azərbaycanın perspektiv iqtisadi, siyasi, hüquqi inkişaf prioritetlərini açıqlamış, demokratik inkişafa doğru sürət götürmüş dövləti qısa müddət ərzində möhkəmlənən, qüdrətlənən, regionda, həlledici təsir məkanına çevirmişdir. 1996-cı ildən uğurla reallaşdırılan bu strategiya sayəsində ölkə iqtisadiyyatının strukturu mülkiyyət və təşkilati-hüquqi baxımdan, köklü surətdə dəyişdirilmişdir. Ümummilli liderin milli dövlətçilik qarşısında ən böyük, misilsiz xidmətlərindən biri də müstəqil Azərbaycanın yeni neft strategiyasının hazırlanması və 1994-cü ildən uğurla həyata keçirilməsi olmuşdur. Eyni zamanda 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında hakimiyyət bölgüsü prinsipi, demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğunun hüquqi əsasları, insan hüquq və azadlıqlarının qeyri-şərtsiz təmin olunmasının bünövrəsi qoyulmuşdur. Azərbaycan demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət kimi ilk dəfə olaraq insan hüquqlarının prioritetliyini və hakimiyyət bölgüsünü özünün gələcək inkişaf yolu kimi seçmişdir. Bundan sonra müstəqil Azərbaycanda çoxpartiyalı sistem, siyasi plüralizm, söz, mətbuat və sərbəst toplaşmaq azadlığı bərqərar olmuş, dövlət idarəçilik sistemi tamamilə yenidən qurulmuş, məhkəmə-hüquq islahatları aparılmışdır. Ulu öndərin müstəqilliyin bərpasından sonra respublikaya rəhbərlik etdiyi illərdə ölüm cəzasının, mətbuat üzərində siyasi senzuranın ləğvi, Azərbaycanın Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv qəbul edilməsi, respublikada üçpilləli məhkəmə sisteminin formalaşdırılması, Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətə başlaması, İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) İnstitutunun yaradılması, Konstitusiyaya mütərəqqi ruhlu əlavə və dəyişikliklərin edilməsi və digər məsələlər demokratik inkişaf yolunda mühüm nailiyyətlərdir.

Ulu öndər böyük siyasi təcrübəsi və səriştəsi sayəsində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı danışıqlar prosesinin milli maraqlara uyğunlaşdırılmasını da təmin etmişdir. Bütün bunlarla yanaşı, xalqın milli mədəniyyətinin və mənəvi-əxlaqi dəyərlərinin də qorunub saxlanılması üçün daim böyük səy göstərmişdir. Elm, mədəniyyət, ədəbiyyat, incəsənət xadimlərinin sosial müdafiəsinin təşkili istiqamətində atılan addımlar, dövlət büdcəsindəki artımlar hesabına bu

sahələrə yönələn vəsaitlərin yüksəlməsi yeni bir intibah mərhələsinin əsasını qoymuşdur. Vətəndən uzaq düşən, xaricə üz tutan istedadlı alimlərimiz tədricən geri qayıtmağa başlamışdılar. Akademiyanın fəaliyyətində yeni istiqamətlər müəyyənləşdirilmişdir.

Ulu öndər təkcə milli elmin inkişafı üçün lazımı maddi texniki təminat, alimlərin sosial problemlərinin həlli qayğısına qalmır, eyni zamanda, cəmiyyət üçün xüsusi aktuallığa malik elmi problemləri də özünə-məxsus fəhmlə müəyyən edərək alimlərin diqqətinə çatdırır, onları daha ciddi araşdırmalar aparmağa ruhlandırır. Hər dəfə keçirdiyi görüşlər zamanı Heydər Əliyev Azərbaycan elmi qarşısında duran əsaslı problemlərə toxunmuş, onların aktuallığını nəzərə alaraq alimlərimizə Azərbaycan dövləti, xalqı üçün daha gərəklili strateji məsələlərə məşğul olmağı tövsiyə etmiş, ölkədə elmin inkişaf strategiyasının əsas müddəalarını irəli sürmüşdür. Geniş kütlə, xalq, millət üçün humanitar elmlərin xüsusi əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayan ulu öndər ədəbiyyat, mədəniyyət tarixinin yazılması zəruriliyi barədə söhbət açmış, çoxxəsrlik Azərbaycan tarixinin dərin-dən öyrənilməsinin və yüksək elmi prinsiplər əsasında şərhinin dövlət üçün mühüm əhəmiyyətini xüsusi qeyd etmişdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev müstəqillik illərində elmin, ali təhsilin əsas mərkəzlərindən olan Bakı Dövlət Universitetini qətiyyənlə unutmamış, ilk gündən bu ali təhsil müəssisəsinin üzvləşdiyi problemlərin həllini diqqətdə saxlamışdır. 1994-cü ildə BDU-nun 75 illik yubileyi təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur. Ümummilli liderin yubiley mərasiminə gəlişi bu böyük təhsil müəssisəsinə sanki yeni həyat vermiş, çətinliklərə rəğmən onu yeni dövrün tələbləri səviyyəsində kədr hazırlığına sövq etmiş, dəfələrlə demişdir ki, universitetin başlıca məqsədi gələcəyin vətəndaşını, yüksək səviyyəli mütəxəssisini yetişdirməkdən ibarətdir. "Fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam" - deyən ulu öndər Heydər Əliyev BDU-ya olan rəğbətini daim bürüzə verməklə yanaşı, bu ali təhsil ocağının qarşısında bir sıra məsul vəzifələr müəyyənləşdirmişdir. BDU daim dünya şöhrətli məzununun xüsusi qayğısını hiss etmiş, onun qarşıya qoyduğu ali ideyalar universitetin tələbə və professor-müəllim heyətinin əsas fəaliyyət stimulyerisinə çevrilmişdir. Bakı Dövlət Universitetinin ən zəngin, məzmunlu tarixinin şərfli səhifələri məhz Heydər Əliyevin böyük diqqət və qayğısı sayəsində yazılmışdır. Görkəmli dövlət xadimi ilə Bakı Dövlət Universitetini bir-birindən ayrı təsəvvür etmək mümkün deyil. Ən azı, o səbəbdən ki, universitet təhsildə də, elmin inkişafında da, maddi bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni ixtisasların açılması sahəsində də ən möhtəşəm nailiyyətlərini məhz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə qazanmışdır. Ümummilli liderin təşəbbüsü ilə universitetin 80 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd olunması da həmin diqqətin əyani təzahürü olmuşdur. BDU-nun 69 alimi mükafatlandırılmışdı - "Şöhrət" ordeni, əməkdar elm xadimi, əməkdar müəllim adı, "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuşdu.

Ulu strateq yalnız Azərbaycanın davamlı inkişaf strategiyasının möhkəm təməlini qoymaqla kifayətlənməmiş, həm də bu strateji kursu qloballaşma dövrünün dikte etdiyi şərtlər müqabilində davam etdirməyə qadir, yüksək istedadlı, praqmatik və rasional fəhəkkürlü, xalqını, dövlətini seven, yüksək

idarəçilik keyfiyyətlərinə malik siyasi davamçı və lider yetişdirmişdir. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin fəaliyyəti onun ulu öndərin əsasını qoyduğu progressiv elm və təhsil ənənələrini uğurla davam etdirdiyini və yeni dövrün tələblərinə uyğun zənginləşdirdiyini göstərir. Otən müddətdə Azərbaycanda dinamik iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsinə, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində mütərəqqi islahatların aparılmasına etibarlı təminat yaradan cənab İlham Əliyev elm və təhsil problemlərini də diqqət mərkəzində saxlamış, ulu öndərin bu sahədə müəyyənləşdirdiyi prioritetlərin varisliyini təmin etmişdir. Milli təhsilin inkişafı məsələsi öz məzmununu dəyişərək artıq həm də Azərbaycanın gələcək inkişaf modelinin əsasını formalaşdıran başlıca amil kimi gündəmə gətirilmiş, insan kapitalının formalaşmasına xidmət edən ümumtəhsil hərəkatı başlanmışdır.

Ölkəmizin hərətarəfli inkişafını elm və təhsildə, güclü insan kapitalının formalaşdırılmasında görən dövlət başçısı İlham Əliyev BDU-nun cəmiyyətdəki yeri və rolunu, ictimai əhəmiyyətini daim yüksək dəyərləndirmiş, onun davamlı yüksəlişi, tərəqqisi naminə bütün zəruri tədbirləri həyata keçirmişdir. Universitetin 90 illik yubileyinin respublika miqyasında geniş qeyd olunması, bu prosesin ümumən təhsil sistemində son illərin ən əlamətdar hadisələrindən birinə çevrilməsi də məhz dövlət başçısı İlham Əliyevin xidmətləri ilə bağlıdır. Azərbaycan Prezidentinin 30 oktyabr 2009-cu il tarixli sərəncamları ilə Bakı Dövlət Universitetinin ümumillikdə 107 nəfər professor-müəlliminə müxtəlif fəxri adlar, mükafatlar, fərdi təqaüdlər verilmişdir.

Respublikamızda dünya ölkələrinin heç birinə bənzəməyən inkişaf modelinin formalaşması faktı tam təsdiqini tapmışdır. 70 il inzi-bati-amirlik sistemində yaşamış, iqtisadiyyatı səmərəsiz, köhnə texnologiya və infrastruktur üzərində qurulmuş bir respublikanın qısa müddətdə qazandığı nailiyyətlərini miqyası Azərbaycanla gənişmiqyaslı əməkdaşlığa maraq göstərən beynəlxalq təşkilatlarda, habelə aparıcı Qərbi dövlətlərdə də böyük maraq doğurur. Son illərdə ictimai fikir tarixinin ayrı-ayrı tədqiqatçıları, tarixçilər, sosioloqlar və filosoflar Azərbaycanın unikallığı ilə fərlənən milli inkişaf modelini konkret elmi postulatlar üzərində əsaslandırmağa, respublikamızda modernləşmə və demokratikləşmə xəttinin spesifik cəhətlərini, habelə növbəti inkişaf mərhələləri üçün qarşıda duran strateji vəzifələri müəyyənləşdirməyə çalışırlar.

Ölkəmiz global böhranı namla geridə qoyaraq sürətli sosial-iqtisadi inkişafını qoruyub saxlayır, böyük infrastruktur layihələri, regional proqramlar həyata keçirir, Avropanın enerji təhlükəsizliyində sözünü deyir. Əminliklə demək olar ki, müstəqil Azərbaycan bu gün beynəlxalq miqyasda cərəyan edən proseslərə də fəal təsir imkanlarına malikdir. Sivil dünyanın hüquqi-siyasi atmosferinin müəyyənləşməsində mühüm rolunu alan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Təhlükəsizlik Şurasına Azərbaycanın üzv seçilməsi bütövlükdə müasir tariximizin ən əlamətdar, qürur doğuran hadisələrindən biri kimi yadda qalmışdır.

2012-ci ilin dövlət büdcəsi Azərbaycanın davamlı tərəqqi və yüksəliş yolunda olduğunu bir daha təsdiqləyir. Büdcə xərcləri dövlətin orta və uzunmüddətli prioritetlərini özündə birləşdirən iqtisadi xəttin həyata keçirilməsinə, sosial-iqtisadi inkişaf sürətinin qorunub saxlanılmasına, iqtisadiyyatın tən-

zirlənməsinə və stimullaşdırılmasına, milli maraqların beynəlxalq miqyasda təmin edilməsinə, qeyri-neft sektorunun və sahibkarlığın inkişafına, istehsal və sosial infrastrukturun müasir tələblər səviyyəsində qurulmasına, xalqın rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına maliyyə təminatı yaradacaqdır. Təhsil, səhiyyə və digər sahələrdə çalışanların əməkhaqlarının qaldırılması 2012-ci ilin fəal sosial siyasət ili olacağını əminliklə söyləməyə ciddi əsaslar verir.

Ümumillikdə, indi müstəqil Azərbaycanda milli dövlətçilik dəyərlərinin əsasını sağlam cəmiyyət təşkil edir. Cəmiyyətin sağlamlığı əsasən bir göstəricidə - iqtisadi və mənəvi tərəqqi amilində özünü daha qabarıq bürüzə verir. Hazırda biz Azərbaycanda baş verən sürətli iqtisadi tərəqqinin şahidiyik və bu sürət dünyanı heyran qoymuşdur. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 noyabr 2011-ci il tarixli "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasının hazırlanması barədə sərəncamı bunun bariz təəcəssümüdür. Belə bir konsepsiyanın siyasi, iqtisadi və sosial əhəmiyyəti təkcə ölkəmizin müasir dövrünə ünvanlanmışdır, eyni zamanda yaxın onillikdə dövlətimizin, xalqımızın inkişafında əsaslı müsbət keyfiyyət dəyişikliklərinin əldə olunmasına yönəlmişdir. Hazırlanacaq konsepsiya Azərbaycanı inkişaf etmiş dövlətlər sırasına çıxarmaq iqtidarında olan tarixi sənəddir.

Dövlət başçısının sərəncamında bu gün ölkəmizin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyması xüsusi vurğulanır. Bu mərhələnin əsas hədəfi çoxşaxəli, səmərəli və innovasiya yönümlü iqtisadiyyatın formalaşdırılması, sosial sahədə qabaqcıl inkişaf məzmununun təmin olunması və əhalinin maddi-mənəvi rifahının yüksəldilməsi, beynəlxalq standartlar səviyyəsinə çatdırılması, habelə elmin, təhsilin, mədəniyyətin inkişafında, ictimai həyatın bütün istiqamətlərində yeni nailiyyətlərin əldə olunmasından ibarətdir. Başqa sözlə, insan kapitalının hər vasitə ilə canlandırılmasıdır. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasının əsas məqsədinə haqlı olaraq uzunmüddətli perspektivdə vətəndaşların maddi və mənəvi rifah halının davamlı şəkildə yüksəldilməsi, ölkənin milli təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, sosial-iqtisadi inkişafın dinamikliyinə nail olunması və Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi dünya arenasındakı mövqeyinin möhkəmləndirilməsi aid edilmişdir.

Bütün bunlar göstərir ki, Heydər Əliyev ideyalarını hər sahədə uca tutan, onları praktik şəkildə gerçəkləşdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yeritdiyi siyasətin qayəsində xalqın milli-mənəvi, mədəni və elmi-intellektual potensialının gücləndirilməsi ön planda dayanır. Bəli, Heydər Əliyev möhtəşəm quruculuq siyasəti ilə Azərbaycanın ən yeni tarixini yazmış fenomen şəxsiyyətdir! Bu siyasəti inamla davam etdirən dövlət başçısı İlham Əliyev isə ulu öndərin yaratdığı şanlı tarixi yaşatmaqla bahəm, həm də artıq yeni dövlətçilik məktəbinin banisinə çevrilmiş, fəaliyyəti ilə yeni bir tarixi epoxanın əsasını qoymuşdur.

Abel MƏHƏRRƏMOV, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru, akademik, Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü

ONUN MÜDRİK KƏLAMLARI

Hər bir alim qiymətlidir. Ancaq nəzəriyyəni təcrübə ilə birləşdirən, fikirlərini tətbiq edə bilən və onlardan əməli nəticə götürə bilən, cəmiyyətə, ölkəyə, xalqa konkret fayda gətirən insanlar alimlərin sırasında xüsusi yer tuturlar.

Başqasının fikrinə hörmət etmək, ondan faydalı bir şey götürmək qabiliyyəti hər bir adama lazımdır.

Kim ki, biliyindən, bacarığından artıq iddialar edir o, həmişə məğlub olur.

Müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindirsə, onun saxlanılması, daimi, əbədi olması bundan da çətinləşir.

Vəzifədən ötrü yaşayan adamlar bədbəxt adamlardır.

Rəhbərlik etmək, yeni adamları öyrətmək və tərbiyələndirmək üçün gərəkdir mənəvi haqqın olsun.

Görkəmli şəxsiyyətlər xalqın zəkasını, elmini, mədəniyyətini, mənəviyyatını dünyaya nümayiş etdirirlər.

Ziyalılıq kütləvi ola bilməz. Alim, şair, bəstəkar, rəssam, yazıçı, artist - bunlar fitri istedadla malik olan nadir adamlardır.

Qurani-Kərimin gün Azərbaycanda Allahın yolu ilə getməyimiz üçün məşəldir.

Xalq həmişə öz ziyalıları, öz mədəniyyəti, öz elmi ilə tanınır.

Öz ana dilini bilməyən adamlar şikəst adamlardır!

Həqiqəti gizlətmək, həqiqətin üstünü basdırmaq olmaz.

İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeye qadirdir.

Tarix həmişə hər şeyi öz yerinə qoyur.

Ədalətsizliklə ədaləti bərpa etmək olmaz.

Ağıl olan yerdə zora ehtiyac yoxdur.

Tənqid həmişə işə kömək edir.

Kollektivimizin sevimlisi

Taleyini universitetimizlə bağlayan, təhsil ocağımızın uğurlarında zərrə qədər də olsa, əməyi olan, vəzifəsinin böyüklüyündən-küçüklüyündən asılı olmayaraq, vicdanla çalışan hər bir kəs haqqında yazmaq özümüzə borc bilirik. Bu sayımızda 40 ildən artıqdır ki, hər səhər bu məbədin darvazasından keçib öz iş otağına tələsən incə ruhlı, zərif görünüşlü, ipək xasiyyətli bir xanımdan - Alidə xanımdan söhbət açacağıq.

Alidə Mikayıl qızı Əliyeva 1952-ci ildə Bakıda anadan olub. 1969-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin əyani şöbəsinə qəbul olunub. Ancaq ailə vəziyyəti ilə əlaqədar təhsilini qiya-bi yolla davam etdirməli olub. Elə birinci kurs tələbəsi ikən universitetin kadrlar şöbəsində əmək fəaliyyətinə başlayıb. Kadrlar şöbəsində əvvəlcə katibə, sonralar inspektor işləyib, hazırda isə kadr işləri üzrə mütəxəssis vəzifəsində çalışır.

Onun 60 illik ömrünün üçdə ikisi burada keçib. Bu divarlar arasında Alidə xanımın 43 illik tale nağılı yaşayır. Həyatının kədərini də, fərəhinə də bölüşə bildiyi otaq yoldaşları nə qədər doğmadır ona. Bu insanların əhatəsində illərin sanki necə sürətlə ötür keçdiyinin, zamanın necə tez yetişdiyinin fərqi varmayıb. İnsanların sevgisi və etibarını onun ən böyük qazancı olub. Bu illər ərzində kadrlar şöbəsində rəhbərlik bir neçə dəfə dəyişilsə də,

Alidə xanım işində məsuliyyətli davranışı ilə özünə qarşı həmişə hörmət qazana bilib. Onun nəcib insani keyfiyyətləri, təvazökarlığı hazırkı müdiriyyət tərəfindən də yüksək dəyərləndirilir. Universitetin Kadrlar şöbəsinin müdiri Səadət Namazova şöbənin bütün xanımlarının işindən, o cümlədən Alidə xanımın da işində səriştəli bir əməkdaş kimi fəaliyyətindən razı qaldığını bildirdi.

Bu yaxınlarda Alidə xanımın 60 yaşı tamam oldu. Sevimli kollektivindən ayrılmaq çətin olsa da, artıq təqaüdə çıxıb bir qədər dincəlmək, ömrünün qalan hissəsini ailəsinə, nəvələrinə həsr etmək istəyir. Biz də ona xoş istirahətlər, uzun ömür və cansağlığı arzulayırıq. Qoy mehriban çöhrəsindən təbəssüm heç zaman əskik olmasın.

✍ Solmaz Babaşova

Mən bu şəhəri heç görmədim, amma haqqında çox eşitdim. Hamı onun gözəlliyindən danışdı. Dedilər ki, bu şəhər Azərbaycanın cövhəridir, onun suyundan kim içsə, havasını kim udsə, fitri istedad olur. Mən də düşünürdüm: nə gözəl, bizim sehrli şəhərimiz var.

Şuşasız Qarabağ yoxdur

Amma öyrənəndə ki artıq o şəhər bizdə deyil, çox məyus oldum. Şuşa idi bu sehrli şəhər. Ermənilər tez tərpəndi və torpaqlarımızın 20%-ni aldı. 8 may 1992-ci ildə Şuşa da işğal olunan şəhərlərin sırasına daxil edildi. Doğrudanmı biz bu qədər zəif idik? Doğrudanmı biz bu qədər aciz idik? Tarixi bəlli olmayan bir xalqamı yenildik? Yox, əslində bu, yenilmək deyildi, bu, satqınlığın, xəyanətin və yaltaqlığın ən bariz nümunəsi idi. Sapı özümüzə olan baltaların və erməni yaltaqlarının Rusiyaya olan böyük inamının nəticəsi bizə torpaqlarımızın 20%-nin itirilməsi bahasına başa gəldi.

XVII əsrdə salınan bu şəhəri asanlıqla ağgözlərə verdik. Axı Şuşa Pənahəli xanın fəxrli öz qonaqlarına təqdim etdiyi "şüşə kimi parlaq" bir yer idi. O yer ki, Cıdır düzündəki atların ayaq səsi hələ də o torpaqlardadır. O yer ki, Xanın, Bülbülün avazı hələ də qulağımızda səslənir. Orada Natəvan yetişib. Bilirsiniz, mən ən çox "Xan qızı"nı sevdim. Mən onda türk qadınının əxlaqını, türk ərinin qeyrətini gördüm. Mən ondakı mərdliyi sevdim. **İndi rəvamıdır ki, erməni "Xan qızı"nın məzarını dağıtsın?** Onlar Şuşanı var edənlerdir. Şuşa da Qarabağ

ğı var edirdi. İndi Şuşa yoxdur. Şuşa yoxdursa, Qarabağ da yoxdur.

Hər gün boş xəyallarla oyanmaqdan bezdik. Guya, ATƏT-in Minsk qrupu nə işə edir? Onlar yeməyə yaxşı yer tapıb, gözəl dil pəhləvanlığı edirlər. Axı onlar bizim nə çəkdiyimizi haradan bilsin? Onlar bizi necə anlasın? Bizə kimsə lazımdır ki bu torpaqları almağa? Onlar bizim haqqımızdır. O torpaqlar bizimdir. Heç kimin mövqeyini gözləmədən, özümüzü sülhməramlı göstərmədən əvvəl qarşımızdakının sülhdən nə qədər anladığına baxmalıyıq. Biz haqqımız olanı istəməliyik. Şuşa da, Qarabağ da bizimdir. Bunu dildə yox, əməldə etməliyik. Bir ölkə də öz torpaqlarından imtina edə bilməz. Şuşa yoxdursa, Qarabağ yoxdursa, bütöv Azərbaycan da yoxdur.

Məni hər zaman bir şey çox üzür: Azərbaycanın alınmaz qalası olan bu şəhəri niyə verdik? Niyə... niyə?! Bu dərd bizimdir. Bu dərdi bizlər 20 ildir ki, çəkirik. Artıq bəsdir! Bütöv Azərbaycan üçün bir əməldə birləşək!

✍ Rüşanə Günəş, jurnalistika, II kurs.

Əməkdaşımızın uğuru

Müsahibimiz Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşı, II dan qara kəmərlər ustası, ikiqat Avropa və Dünya mükafatçısı, 4 qat Respublika çempionu, bu günlərdə Avropa çempionu adını qazanan Təbriz Bəyalıyevdir

2nd SKDUN European Shotokan Karate Championship
d 2nd SKDUN Kohai European Cup
21-22 April 2012, Bucharest - Chiajna, Romania

- **Mümkünsə əvvəlcə özün haqda qısaca da danışardın...**

- 1990-cı ildə Bakı şəhərində doğulmuşam. Ailədə yalnız mən idman sahəsinə meyl göstərmişəm. 1997-2008-ci illərdə 134 sayılı orta məktəbdə təhsil almışam. Hazırda universitetlə əməkdaşlıqla yanaşı, Bədən Tərbiyə və İdman Akademiyasının təkmübarizəli fakültəsində təhsilimi davam etdirirəm. Həmçinin Kontakt-karate Federasiyanın məşqçisi və ŞUTO karate idman klubunun sədri kimi fəaliyyət göstərirəm.

- **Necə oldu ki, idmanla məşğul olmağa başladın?**

- Hələ uşaq yaşlarımdan idmana maraq göstərmişəm. Ən çox xarici filimlərə baxandan sonra mənə həvəs yaranıb. Doğrusu özümümüdəfiə, sağlamlığım üçün məşğul olurdum. Belə demək mümkünsə, əvvəllər idmana həvəskar kimi maraq göstərsəm də, sonralar peşəkar şəkildə məşğul olmağa, özümü bu sahədə daha çevik hiss etməyə başladım. 6 yaşımıdan peşəkar şəkildə məşğul elədim. Xeyli uğurlara imza atdım. 13 yaşımıdan etibarən Ağayev Arizin rəhbərliyi altında "Ariz" klubunda məşqlərə başladım, 16 yaşımıdan isə Kontakt-karate Federasiyası yığ-

ma komandasına cəlb olundum.

- **Uğurların barədə qısaca da olsa danışardın...**

- Dəfələrlə olimpiyadalarda, idman yarışlarında iştirak edərək mükafatlara layiq görülmüşəm. İlk uğurum 2005-ci ildə Ukraynanın Xarkov şəhərində keçirilən Beynəlxalq turnirdə olub. 2008-ci ildə isə Ukraynada keçirilən yarışlarda Avropa birincisi, eyni zamanda dörd dəfə beynəlxalq turnirlərin qalibi olmuşam. Azərbaycanda keçirilən yarışlarda isə prezident kubokunu qazanmışam. 2009, 2010, 2011-ci illərdə Respublika çempionluğunu əldə etmişəm. Hollandiyanın Eqlə şəhərində WCKA üzrə Avropa mükafatçısı, Macarıstanda SKDUN üzrə dünya mükafatçısı olmuşam.

- **Ötən ay Avropa çempionatında birinciliyi qazanmışın. Yarış ərafəsində hansı hissləri keçirirdin. Düşünürdünü ki, birinci olacaqsan?**

- Dəfələrlə dünya çempionatlarında iştirak edib qalib olmuşam. Ona görə də demək olar ki, bütün yarışlarda qalib gəldiyim vaxt çox məsuliyyət hiss edirəm. Qeyd edirəm ki, bütün qələbələrimi gərgin əziyyətim hesabına qazanmışam. Yarışlarda iştirak etməzdən əvvəl xeyli hazırlıq keçirəm. Məşqlərdə ardıcıl iştirak edirəm. Bu dəfə isə daha da həyəcanlı idim, yarışlarda birincilik həmişə məqsədimdir. Bu dəfə də məqsədimə çatdım. Rumıniyanın Buxarest şəhərində SKDUN təşkilatının keçirdiyi Avropa çempionatında 65 kq çəki dərəcəsinə I yerə layiq görülərək Avropa çempionu oldum. Həmin an sevincimin həddi hüdudu yox idi. Mənə olan ümidləri, etimadları doğrultduğum üçün çox sevinirəm.

- **Sonda nə demək istərdin?**

- Ölkəmin bayrağını hər dəfə zirvələrə ucaldanda ürəyim fərəh hissi ilə dolur. Beynəlxalq yarışlarda qalib gəldiyim vaxt Azərbaycanın dövlət himni səslənəndə, bayrağımız ucalanda, ifadə edə bilməyəcəyim hisslər yaşayıram. Mənə olan ümidləri doğrultduğum üçün, dövlətimin, xalqımın, ailəmin üzünü ağ elədiyim üçün çox sevinliyəm. Valideynlərimə, mənə sevən, dəstək olan hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm.

✍ Kəramət Böyükçöl

Yol hər bir ölkənin mədəniyyət amilidir. Dünyada bütün dövlətlər birinci növbədə, öz yolları ilə mədəniyyət sərgiləyir. Azərbaycanda, paytaxt Bakıda da yol kodeksi ictimai tərəqqiyə xidmət edir.

«Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına əsasən Bakının yol infrastrukturunu yenidən qurulur.

Bakının yol infrastrukturunu yenidən qurulur

Ötən illərdə demək olar ki, əksər yollarda müasir standartlara uyğun üzləmə işləri görüldü, təmirinə ehtiyac duyulan yollar yenidən qurulub, hətta küçə və səkilər gözəl görkəm alıb. Enli və yaraşqıl yollar, keyfiyyətli asfalt örtükləri həm əhalinin, həm də ictimai resursların işinə yararır. Üstəlik, xeyli vaxt əvvəl təmirinə başlanan yolların Bakıda keçiriləcək «Avrovizya» mahnı müsabiqəsinə qədər hazır olması ilə əlaqədar yenidənqurma işləri sürətini artırır. Dövlət rəhbərinin tapşırıqlarına əsasən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti paytaxtda yol infrastrukturunun dünya standartlarına cavab verməsi üçün əlindən gələni edir, cidd-cəhdə çalışır.

Şəhərdə, demək olar ki, hər həftə bir yolun açılışı olur. Elə Bakıtrafi ərazilərdə görülən işlər də bu prosesin bir növ davamıdır. Bu günlərdə ölkə prezidenti Sabunçu dairəsindən Bilgəh qəsəbəsinə qədər çəkilən yeni yolda aparılan tikinti işlərinin gedişi ilə də maraqlanıb. Prezidentə məlumat verilib ki, bu yol hər iki istiqamətdə dörd zolaqdan ibarətdir.

Sabunçu dairəsindən Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanına gedən yol artıq istifadədədir. Uzunluğu 6 kilometr 850 metr olacaq Mərdəkan dairəsi - Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı yolunda isə tikinti işləri davam edir. Bundan sonra Mərdəkan - Bilgəh yolunun tikintisinə başlanacaq.

Əlavə olaraq, Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı - Bilgəh yolunun üzərində üç yol ötürücüsü, dörd piyada keçidi inşa ediləcək. Mərdəkan dairəsindən Züqulbaya gedən yolun uzunluğu 7 kilometr 650 metr, Züqulba - Bilgəh yolunun uzunluğu isə 4 kilometr 250 metr olacaq. Təsəvvür edə ki, bu qədər iş hansı zəhmət hesabına başa gəlir. Adı bir misal. Bu gün ictimai nəqliyyatla hava limanına üz tutanda yollardakı rahatlığı, yolətrafi irimiqyaslı işlərin, yolüstü keçidlerin, digər

konstruksiyaların müasir təsiri işgüzar yol zəhmətkeşlərinə rəğbətini artırır.

Son günlər Bakı - Ələt avtomobil yolunda aparılan tikinti işləri də genişmiqyaslı işlərdən xəbər verir. Prezident İlham Əliyev adıçəkilən yolun Dövlət Bayrağı meydanına qədər olan hissəsinin tikintisi, yeni bulvarın salınması ilə bağlı görülən işlər, Dövlət Bayrağı meydanı və onun ətrafında həyata keçirilən tədbirlərlə tanış olarkən aidiyyəti qurumlara bütün mümkün imkanlardan istifadə etməyi, nəticə etibarilə ictimai zövqə oxşayacaq işlər görməyi tapşırıb. Hazırda müasir standartlara cavab verən 8 zolaqlı yolda yüksək səviyyəli işlər davam etdirilir.

Səmimi deyək ki, quruculuq işləri təkəv avtomobil yollarında deyil, həmçinin dəmir yollarında da geniş şəkildə öz əksini tapır. Bakıxanov qəsəbəsi, Zabrat, Buzovna, Mərdəkan və Qala istiqamətində dəmir yollarında aparılacaq yenidənqurma işlərini bu prosesin məntiqi nəticəsi hesab etmək olar. Xatırladaq ki, yaxın gələcəkdə bu dəmir yolu xəttinin sökülməsi, onun yerində yeni magistral yolun çəkilməsi planlaşdırılır.

Avtomobil yollarının təmiri, tunel, yeraltı və yerüstü piyada keçidləri, yol qovşaqlarının tikintisi ümumi planda şəhərin rahat həyat tərzinə xidmət üçün hesablanır.

Nəzər salsaq, görərik ki, Bakının giriş istiqamətində çıxış istiqamətində olan irili-xırdalı bütün yollar təmir və bərpa işlərinə cəlb edilib. Əlavə salınan yollardakı rahatlıq, respublika əhəmiyyətli yolların müasir görkəmi, məhəllədəxili küçə və yollardakı rahat gediş-gəliş yol infrastrukturunun rekonstruksiyasını özündə təcəssüm etdirir.

✍ Ədilə Ağayeva, jurnalistika fakültəsi, V kurs

Qadın elə bir mələkdir ki...

Dostoyevski yazır: "Qadın elə bir mələkdir ki, bizi uşaq ikən qoruyur, gənc ikən xoşbəxtliyimiz üçün çalışır, qocalanda isə bizə təsəlli verir".

Bu yalnız yazıçının qadına verdiyi dəyər deyil, həmçinin bir kişinin qadına verdiyi dəyərdir. Dostoyevski qadını mələyə bənzətməklə mübaliğəyə yol verməyib, çünki qadın yaradılışların ən gözəlidir. O, anadır - tərbiyəçi, gələcəyin təminatçısıdır. Cəmiyyətdə, ailədə ehtiyac hiss olunan bir yaradılışdır. Səxavətli, fədakar, mübariz bir varlıqdır.

Belə bir bənzətməni, demək olar ki, hamımız eşitmişik: "Kişi başdırsa, qadın boyundur". Bu qəder "kobud" bənzətmə olsa da, qadın böyüklüyünü, qadına duyulan ehtiyac hissini ifadə edir.

Məşhur hind filosofu Osho qadınla ki-

şini müqayisə edərək yazır: "Kişilərlə yarışsansa, yarışmana gerek yoxdur, onsuz da sən üstünsən, sevginlə canlı musiqisən".

Belə bir gözəl fikir də eşitmişəm: "Qadınlar heç vaxt kişilər kimi müvəffəqiyyətli olmayacaqlar, çünki onlara məsləhət verən arvadları yoxdur".

Qadınlar haqqında nə qədər danışılrsa, yazılrsa da, qadın yenə də aydınlaşmayan, həll edilməyən bir mövzudur. Tolstoy bu barədə deyir: "Qadın elə bir mövzudur ki, onu nə qədər müzakirə etsən, həmişə yenidir".

Mən isə qadını belə ifadə edirdim: "Qadın x-i tapılmayan tənlikdir".

"30 ilimi qadın psixologiyasını öyrənməyə həsr elədim. Ancaq böyük bir sualın cavabını tapa bilmədim. Qadınlar nə isteyir?" - deyən Z.Freydə görkəmli ingilis yazıçısı Oskar Uayld cavab verir: "Qadın anlamaq üçün deyil, sevilmək üçün yaradılıb".

Sevginizi qadınlardan əsirməyin. Çünki "qadın həyatın, bəşəriyyətin gələcəyidir" (Lui Araqon).

Ə Könül Xanlarova, filologiya fakültəsi, III kurs tələbəsi

Gözəllik dünyanı xilas edəcək?

Gözəllik dünyanı xilas edəcək. Bu fikir ilk dəfə dahi alim, tanınmış psixoloq Şarl Bolder tərəfindən söylenilib. Görəsən, Şarl Bolder bu ifadəni hansı mənada işlədib? Hər halda xarici görünüşü nəzərdə tutmayıb. Əgər belə olsaydı, dünyamızı çoxdan xilas olmuşdu.

Bu baxımdan düşünürəm ki, Şarl Bolder gözəllik dünyanı xilas edəcək deyərək daxili gözəlliyi: insanların qarşılıqlı anlaşmasını, səmimiyyətini, mehribanlığı, sülhü, əmin-amanlığı nəzərdə tutub. Lakin bəşəriyyətin bugünkü durumuna nəzər saldıqda görürük ki, Bolderin nəzəriyyəsi özünü doğrultmur. Müasir dövrdə insanlar arasında səmimiyyətdən söhbət gedə bilərmi? Bu suala birmənalı cavab vermək çətindir. Təbii ki, insanlar arasında səmimiyyət də rast gəlinir. Lakin bu, nadir hallarda müşahidə olunur. Alman mütəfəkkiri Karl Marksın gözəl bir fikri var: "İnsanlar bir-birilə 2 səbəbdən yaxın dost olurlar: ya səmimiyyətdən, ya da ki qorxudan". Bu gün Marksın fikrinin özünü doğrultduğunun şahidi oluruq. Hətta bir körpənin öz atasına: "Ata, mən sənəni çox istəyirəm" - dediyini eşidəndə belə uşağın nə dərəcədə doğru danışdığını bilmirik. Əgər uşaq atasını, həqiqətən də sevirse, bu, səmimiyyətdir. Ancaq, uşaq atasını sevməyə bilərmi? Hələ dünyanın get-gəlindən xəbəri olmayan bir uşaq öz sevgisini bu cür ifadə edərsə, bu mütləq həqiqətdir. Çünki, uşağa heç kəs atanı sev, ananı sev - deyər məcbur eləyə bilməz. Məcbur eləsələr belə uşaq bunu anlamaz. Uşaqlar sevməyə məhkumdurlar. Mən bunu ailə çərçivəsində ifadə etməyə çalışsam da, bu təkcə ailədə deyil, eyni zamanda dövlətlər arasında da müşahidə olunur. Dövlətlər arasında səmimiyyəti yalnız dövlət rəsmilərinin görüşlərində görürük. Dövlətlərin dostluğu da insanlardan başlayır. Əgər, insanlar dost olarlarsa, dövlətlər də dost olacaq. Dünyada sona qədər öz dostluğuna sadıq qalan dövlətlər də vardır, dostluğa xilaf çıxan dövlətlər də. Öz dostluğuna daim sadıq qalan, dar gündə biri-birinin köməyinə çatan dövlətlər Azərbaycanla Türkiyənin münasibətləri parlaq nümunədir. Sonuncu Evrovizyon yarışmasında qalib gələn Azərbaycan səhnəyə Türkiyənin bayrağı ilə çıxdı. Bu nə qədər dövlətlərin ürayından yuxlmuş dostluq sevgisini yenidən ayağa qaldırdı. Ancaq, tarix nəzər salsaq görürük ki, birinci və ikinci cahın müharibələrində İtaliya dövləti öz mütəfiqlərindən ayrılaraq əks tərəfə keçmişdir. Məncə, bu ikinciye gözəl nümunə ola bilər.

Hazırda gündəlik informasiya mənbələrindən aldığımız məlumatlarda ərəb ölkələrinin vəziyyətinə acıyıırıq. Ərəb dövlətlərinin durumu, doğrudan da, acınacaqlıdır. Səbəb çox sadədir: nəhəng dövlətlərin iqtisadi və siyasi maraqları, yeni dünya siyasəti və yeni müharibə təhlükəsi... Sizcə, bu halda dünyamızı xilas ola bilərmi? Məncə, xeyr. Ola bilməz! Nə qədər ki böyük dövlətlər və onların özlərindən də böyük maraqları var, dünyamızı xilas olmayacaq. Hətta bəlkə də gözəlliyin də gücü çatmayacaq dünyamızı xilas etməyə.

Bu günlərdə Livianın mərkəzi şəhərlərindən birinə dünyanın ən xaraba şəhəri statusu verilib. Binalar dağılıb, yollar viranə qalıb və minlərlə insan ölüb.

Dünyanın xilas olmayacağına dair faktlar çoxdur. Bunların hamısını sadalamaq isə təəssüf ki, heç nəyə kömək eləyə bilməz. Amma problemlər varsa, onlardan çıxış yolları da olmalıdır. Əgər biz bugünkü və gələcək nəsilləri torpaq iddiası, pul iddiası ilə deyil, mədəniyyət, savadlanmaq iddiası ilə tərbiyə etsək, bəlkə də, dünyanı xilas edə bilərik. Çünki, dünyanı ədəbiyyatlar, mədəniyyətlər, elmi-fəlsəfi düşüncələr xilas edəcək, silahlar yox!

Ə Rübail Bəhrəmov, jurnalistika fakültəsi, I kurs tələbəsi

Din və elm

Din ilə elm qarşılıqlı əlaqədə olduğu kimi, onlar arasında ziddiyyətlər də mövcuddur. Bu ziddiyyətlərdən bəzilərinə nəzərdən keçirək.

Quran növlərin olduğu kimi yaradıldığını, elm isə primitiv hüceyrədən başlayaraq təkamül yolu keçdiyini və digər növlərdən meydana gəldiyini deyir. Qurana görə, ilk insan olan Adəm bugünkü insandan fərqlənməyib: danışa bilib, ağılı, şüuru olub. Elm isə insanların zəka, nitq, şüur və s. qabiliyyətlərinin zaman içində inkişaf edib formalaşdığını, qədim insanlarda beyinin həcmnin daha az olduğunu, zaman keçdikcə təkmilləşdiyini deyir. Qurana görə, ilk insanlar çox uzun ömür sürüblər: Adəm 930 il, Nuh 950 il və s. Elmə görə isə ən qədim insanların ömrü tam əksinə, bugünkündən də qısa olub. Qurana görə, ilk insanın yaşadığı dövrdə əkinçilik və heyvandarlıq, bugünkü torpaq quruluşu, bitkilər, ağaclar və s. mövcud imiş. Elmə görə isə ilk insanlar ovçu və yığıcı olublar. Əkinçilik və heyvandarlığın tarixi yalnız on min ildir. Qurana görə, Adəmin uşaqlarından Habil Qabili öldürür və basdırır (yəni insanları basdırmaq mövcud idi). Elmə görə isə ölü basdırma insan şüuruna əlli min il əvvəl çatıb. Milyon illər uzunluğunda basdırılma idi, hər yer qəbiristanlıq olardı.

Bu ziddiyyətlərdən iki düşünce tərəfdarları yaranıb: materialistlər və din tərəfdarları. Materialistlər elm qarşısındakı məğlubiyyətlərini gizlətmək üçün həmişə müxtəlif təbliğat üsullarını işə salırlar. Onlar dinin tarix boyu elmə qarşı ol-

Cəmiyyətlə dinin əlaqəsi

duğunu deyirlər. Bir sıra əsassız fikirlər irəli sürən materialistlər və ateistlər kainatın nədən yarandığını izah etməkdə acizdirlər. Darvin nəzəriyyəsinə görə, insan meymundan yaranıb. Müasir elmə görə isə insan və meymunun hüceyrələrinin sayının fərqli olması onu göstərir ki, insan heç vaxt meymundan yarana bilməz. Əgər kainat, həqiqətən, təsadüfən yaranıbsa, həyatdakı bütün nizam, Allahın varlığını göstərən dəlillər nədir? Bu sual bütün ateizm, materializm və son zamanlar meydana çıxmış posmodernizmi çökdürdü.

Digər tərəfdən, islama kölgə salan din jəhilleridir. Bu gün bunun nəticəsi olaraq bir çoxları islam deyəndə terrorizm, müharibə, hüquqların

yox edilməsi və s. başa düşür. Bir sıra mollalar, antidin siyasəti yürüdən insanlar həqiqətdən uzaq olan rəvayət və miflər söyləməklə, insanların psixikasına təsir edərək terror və münafiqələr törətməklə islam ideyasının səhv qavranılmasına səbəb olurlar. Zənnimcə, din, yeni konkret olaraq, islam elmi inkar etmir, əksinə elmə vəhdətdədir. Qurandan az-çox məlumatı olan müsəlman bilir ki, bu kitabda elmə, biliyə necə yüksək qiymət verilir. İslam əxlaqı insanları bərabərliyə, yaxşı işlər görməyə səsləyir. Elmin müasir inkişaf dövründə kəşf olunan hadisələr VII əsrdə yazılmış "Qurani-Kərim"də öz təsdiqini tapıb. İnsanlar kainatın necə yaranmasını çox düşünmüşlər və düşünürlər. Fizikaya görə, hər şeyi yaradan bir səbəb var. Bəlkə də, kainatın yaranma mexanizminin dərk insan zekasından kənardır. Lakin həyatda müşahidə olunan hadisələr, həyatdakı bu cür nizamlılıq Allahın varlığına mənə də heç bir şübhə qoymur.

Məqsədim kiminsə psixologiyasına təsir edərək din qorxusu yaratmaq deyil. Qorxu ilə yox, məhz inanaraq islamı sevin. Əsl islamı sevin. Hər şeyi unudub həyata, ətrafa baxın. İstəsəniz, hər addımda Allahı görə bilərsiniz. Yeter ki, bunu istəyin.

Ə Ağalı Ağayev, fizika fakültəsi, III kurs tələbəsi

Gözlərin dənizdir

Gözlərin dənizdir, dişlərin sədəf, Qaşların şəvətək qaradı, gözəl. Dünyada ən dərin yeri soruşsan, Qəlbimə vurduğun yaradı, gözəl.

Şeyx Sənan, Xumara eylədi, meylil, Süründü ardıyla o, veyil-veyil, Sənanın vətəni Gürcüstan deyil, Yazı hardadırsa, oradı, gözəl.

Salahlı, dərdindən olubdur dəli, Hicrin qanın sorur, sanki bir zəli. Niyə yox deyirsən, sən imam Əli, Hə de ki, dərdimə çaradı, gözəl.

Ə Ata Salahlı, filologiya fakültəsi, III kurs tələbəsi

Mən çıxıb gedəcəm...

Mən çıxıb gedəcəm bir gün həyatdan, Geridə sadəcə izlər qalacaq. Bəlkə də sən mənə o gün uzaqdan Baxaraq yad kimi gözün donacaq.

Ağlayıb, sızlayıb hamı susacaq, Kim ölürlə ölənlə, əziz sevgilim? Geridə sadəcə məzar qalacaq, Kim olub məzarla məzar, sevgilim?

Darıxıb mənim üçün göynəyər qəlbim Qədrimi bildimmi nəhayət sonda? Sağ ikən bir çiçək mənə verməzdin, Qəbrimə çiçəklə gələrsən onda.

Əyilib qəbrimə o gülləri qoyanda Əllərin titrəyər soyuqdur məzar. Sevgilim, orada, elə o anda Dilin o daşdakı şeiri oxuyar:

"Gedirəm bu dünyadan əlləri bağlı, Məni ayırmayın siz sevdiiyimdən. Həyatım hər zaman ağılı, qaralı, Bir rəng gəlmədi ki, heç sevdiiyimdən.

Bir zaman qəbrimə gəlsən, sevgilim, Çiçəklər gətirsən, güllər gətirsən. Əllərin titrəsə bil ki, sevgilim Məzarda duymuşam o an səni mən"

Ə Zenfira Baxşalıyeva, filologiya fakültəsi, III kurs tələbəsi

ETİBARSIZDIR

Tarix fakültəsinin II kurs tələbəsi Babaşov Tapdıq Əlizaman oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cografiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Əhmədzadə Əhməd Babək oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin II kurs tələbəsi Zeynallı Leyla Fuad qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin II kurs tələbəsi Vəliyev Şakir Vilayət oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin I kurs tələbəsi Şirinova Leyla Zakir qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Əliyeva Maral Məmməd qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Fizika fakültəsinin 4-cü kurs tələbəsi Abdullayeva Şəbnəm Yaşar qızına məxsus qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərqsünaslıq fakültəsinin I kurs tələbəsi Əsgərov Rövşən Tofiq oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tarix fakültəsinin III kurs tələbəsi Məmmədli Seymur Arzu oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hüquq fakültəsinin I kurs tələbəsi Muradbəyli Sənan Nizami oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin III kurs tələbəsi Hüseynova Nigar Mirmehdi qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin IV kurs tələbəsi Vəliyev Məhərrəm İsmayıl oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin II kurs magistri Məmmədov Roman Abdulla oğluna məxsus magistr vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hüquq fakültəsinin I kurs tələbəsi Həsənov Mayıl Araz oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Coğrafiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Miriyeva Fəridə Məhəmməd qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərqsünaslıq fakültəsinin III kurs tələbəsi Məlikli Nərimin Füzuli qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bilindi ki, dünyadakı dövlətlərdən yeddininin (Türkiyə, Azərbaycan, Türkmənistan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan və Şimali Kipr) əsas əhalisi türklərdir. Başqa ölkələrdə də xeyli türk yaşayır. KİV materiallarında, başqa yazılarımızda və danışığımızda çox vaxt buna əhəmiyyət vermirik, "türk", "türklər" dedikdə (yazdıqda) təkə Türkiyə əhalisini nəzərdə tuturuq. Məsələn, qəzetlərdən birində dərc olunmuş "15 milyon dollarlıq zarafat" məqaləsində deyilir: "Ayrı-ayrı türk iş adamları ilə söhbətdə onlar başlıca amil kimi millət faktorunu qabarırlar. Yeni bu gün Azərbay-

Nitqdə yol verilən səhvlərdən biri də ümumi sinfə, topluya məxsus ümumi adın həmin toplunun yalnız bir qisminə aid edilməsi, bir növ, "diskriminasiya" olunmasıdır.

ki, alimlər, ziyalılar və siyasi partiya rəhbərləri ayrı-ayrı kateqoriyalara daxil olan şəxslərdir. Halbuki alimlər də, siyasi partiya rəhbərləri də ziyalı kateqoriyasına daxildir və siyasi partiya rəhbərləri

bir cümləyə baxaq: "Əsrin əvvəllərində Türkiyədə, yaxud Şərqdə olan əcnəbi missionerlər yaxşı bilirdilər ki, bütün bunlar uydurmadır". Sual olunur: "Türkiyə bəyem Şərq ölkəsi deyilmi ki, bu iki anlayış bir-birinə

TÜRK LƏR TƏK CƏ TÜRKİYƏDƏ YAŞAMIRLAR

canın ən əhəmiyyətli sahələrinə sərməyə qoyan ingilissə, almana, fransız və s. daha geniş imkan verildiyi halda, türklər küncə sıxışdırılmış kimi görünür".

Açıqca görünür ki, buradakı "türk", "türklər" sözlərinin hamısı yalnız türküyəli iş adamlarına aiddir. İstəməz sual yaranır: "Bəs Azərbaycanın və yuxarıda sadalanan dövlətlərin əsas əhalisinin milliyəti nədir?"

Eyni yanlışlıqla şəhərimizin küçələrindəki lövhələrdə də rastlaşırıq: türk döneri, türk bərbəri və s.

Bu misalların hamısında "türk" sözü əvəzinə "Türkiyə", yaxud "türkiyəli" deyimləri işlənməlidir: Türkiyə iş adamları, türkiyəlilər, Türkiyə döneri, türkiyəli bərbər və s.

Oxşar vəziyyəti - ümumi ilə xüsusi qarışdırılması hallarını başqa situasiyalarda da müşahidə etmək mümkündür. Bəllidir ki, formal məntiqin bölgü (təsnifat) qaydası ilə qrammatikadakı həmcinslik kateqoriyası arasında birbaşa bağlılıq var, yəni cümlənin həmcins üzvləri də məntiqi bölgünün tələblərinə cavab verməli, mütenasib olmalı, bölgü komponentlərinin cəmi bölünən topluya tən gəlməli, onların birindəki əsas əlamət başqalarında təkrarlanmamalıdır. Təəssüf ki, jurnalistlərimizin yazılarında çox vaxt bu qaydaya əməl olunmur.

"Deyirmi masada alimlərin, ziyalıların, siyasi partiya rəhbərlərinin iştirakı ilə müzakirələr oldu"

Bu cümlədən belə çıxır

rinin də alimlik dərəcəsi ola bilər.

Məntiqdə və nitqdə (Ərəb dilindən alınmış "məntiq" və "nitq" qohum sözlərdir) ümumi anlayış (cins), bir də həmin ümumi anlayışa daxil olan xüsusi anlayışlar (növlər) olur. Bunları bir-birinə bölüşdürmə bağlayıcıları (ya, yaxud, gah, istər) ilə bağlamaq olmaz. Misal üçün, mətbuat ümumi anlayış (cins), qəzet bu ümumi anlayışa daxil olan xüsusi anlayışlardan (növlərdən) biridir. Buna görə də "qəzet, yaxud mətbuat" demək (yazmaq) olmaz. Eyni qaydada Şərq ümumi anlayış, Şərqdə yerləşən ayrı-ayrı ölkələr, o cümlədən Türkiyə xüsusi anlayışlardır.

Qəzetdən götürülmüş

yaxud sözü ilə bağlanır?"

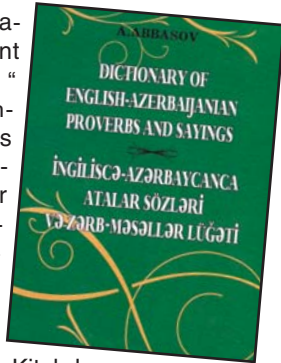
Praktikada tez-tez rastlaşdığımız bu cür səhvlər bəzilərində "boş şey", onların düzəldilməsi isə "xırdaçılıq" kimi görünür. Belə "xırda" səhvlərin vaxtında aradan qaldırılmaması həm də ona görə təhlükəlidir ki, analogi qüsurlar illər boyu təkrarlana-təkrarlana oxucuların (dinləyicilərin, tamaşaçıların) və hətta gələcək yazarların şüurunda əbədi yuva salaraq həm məntiqi, həm də linqvistik baxımdan yanlış stereotiplər formalaşdırır. Sonralar onların islah olunması xeyli çətinləşir, bəzən isə mümkün olmur.

Nəsir Əhmədli,
Əməkdar jurnalist,
filologiya elmləri
doktoru, professor

BDU kitabxanasından...

"İngiliscə-Azərbaycanca atalar sözləri və zərb-məsəllər lüğəti"

İngilis dili kafedrasının müdiri, dosent Abbas Abbasovun "Dictionary of English-Azerbaijani proverbs and sayings, İngiliscə-Azərbaycanca atalar sözləri və zərb-məsəllər lüğəti" ingilis dili ilə məşğul olan şagird, tələbə, müəllim və elm adamları üçün nəzərdə tutulub. Kitabda Azərbaycan dilində müqabil olmayan ingilis atalar sözü və zərb-məsəlləri verilib. 472 səhifəlik lüğət ingilis dilçiliyi sahəsində azyazılan kitablardan olduğu üçün oxucular tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Maraqlı ixtira

Böyük Britaniya alimləri yaraları sağaldan cihaz hazırlayıb

Sağalmayan yaralardakı infeksiya bu cihaz vasitəsilə 50 faiz azaldılır.

Böyük Britaniya alimləri əməliyyatdan sonra sağalmayan, yenidən

açılan yaraları sağaldan və infeksiyaların qarşısını alan qeyri-adi PICO adlı cihaz hazırlayıblar.

Tozsoranı xatırladan cihaz qanın lazımı sahəyə axınını təmin edir. Bu da öz növbəsində sağlam hüceyrələri gücləndirir. PICO plastik boru, birdəfəlik istifadə üçün sarğı və batareyalı mobil cihazdır. Sarğının kənarlarında yaranı təcrid edən rezin qatı var və bir sarğıdan yalnız 1 həftə müddətində istifadə etmək olar.

Cihaz işə salındıqda yara zonasından havanı çəkir və nəticədə irin və maye yarıdan çəkilir, yerinə isə qan işləyir.

Cihazın effektivliyi 263 xəstə üzərində sübut olunub. PICO vasitəsilə sağalmayan yaralarda infeksiya və yaranın yenidən açılma ehtimalı 50 faiz azalıb.

Tələbələrin nəzarinə!

Xüsusi istedad, jurnalistlik qabiliyyətinə, yaradıcılıq bacarığına maliksinizsə və tanınmaq istəyirsinizsə "Bakı Universiteti" qəzetinə müraciət edin.

Elan

BDU-nun hüquq klinikası aztəminatlı vətəndaşlara pulsuz hüquqi yardım göstərir

Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsində fəaliyyət göstərən Hüquq klinikasında fakültənin 3-4-cü kurs tələbələri vəkillərin və müəllimlərin nəzarəti altında əhalinin aztəminatlı vətəndaşlarına - təqaüddçülərə, əlillərə, qaçqın və məcburi köçkünlərə, təhsil alan gənclərə məsləhət formasında pulsuz hüquqi yardım göstərir. Vəkillərin və müəllimlərin nəzarəti altında BDU-nun tələbələri hüquqi xarakterli sənədləri lazımı qaydada tərtib etməyi, dövlət orqanlarında və başqa təşkilatlarda vətəndaşların maraqlarının müdafiəsi üçün atılacaq addımları izah edəcəklər. Klinikaya müraciət etmək istəyən vətəndaşlar zəng edərək işin mahiyyəti barədə qısa məlumat verməli, məsləhət üçün Klinikaya gələcəkləri gün və vaxtı razılaşırdırlar.

Vətəndaşlar hər gün (Şənbə və bazar günləri istisna olmaqla) saat 9:00-dan 17:00-dək 510 00 52 nömrəli telefonla Klinikaya zəng edə bilərlər.

Ünvan: Bakı, Z.Xəlilov küçəsi, 23, Bakı Dövlət Universitetinin 1Neli tədris korpusu, birinci mərtəbə, otaq № 7.

TƏBRİK EDİRİK!

Jurnalistika fakültəsinin tədris işləri üzrə dekan müavini, Televiziya və radio jurnalistikası kafedrasının baş müəllimi Əli Hacıyevin 50 yaşı tamam olub. Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə fakültənin ağısaqqalı Şirməmməd Hüseynov başda olmaqla, professor-müəllim heyəti iştirak edib. Çıxış edən Əli müəllimi gözəl insan, müəllim, səmimi iş yoldaşı kimi xarakterizə ediblər.

Əli Əflan oğlu Hacıyev 1962-ci il may ayının 10-da Bakı şəhərində anadan olub. 1969-1979-cu illərdə Bakı şəhər 158 Ne-li orta məktəbdə oxuyub. 1985-1991-ci illərdə BDU-da jurnalistika ixtisası üzrə təhsil alıb, 1985-ci ildən BDU-nun jurnalistika fakültəsində çalışır.

Əmək fəaliyyətinə 1979-cu ildə "İşıq" nəşriyyatında başlayıb. 1983-cü ildə Televiziya və radio jurnalistikası kafedrası "Tədris" teleradio studiyasının müdiri vəzifəsində çalışıb. 1998-ci ildən Televiziya və radio jurnalistikası kafedrasının baş müəllimi, jurnalistika fakültəsinin dekan müavini-dir. Əli müəllim fakültənin və universitetin ictimai həyatında fəal iştirak edir, tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, nizam-intizamın möhkəmləndirilməsi üçün əlindən gələni əsirgəmir. O, "KİV-in texnikası və texnologiyası", "RTV jurnalistikasının əsasları", "Jurnalistin praktik yaradıcılığı" fənlərini tədris edir. Ə.Hacıyev çoxsaylı elmi məqalələrin müəllifidir.

Qeyd edək ki, Əli Hacıyev uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə rektor, akademik Abel Məhərrəmov tərəfindən Fəxri Fərmanlı təltif edilib, ona təşəkkür elan edilib.

Biz də "Bakı Universiteti" kollektivi adından Əli müəllimi təbrik edirik, ona can sağlığı, ailə səadəti, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

15 may - Beynəlxalq ailə günü

1994-cü ildən etibarən hər il 15 may tarixi BMT tərəfindən "Beynəlxalq Ailə Günü" kimi qeyd edilir. Təbii ki, ailə günü təyin etməkdə məqsəd ailələrə dəstək, ailələrin gücləndirilməsi olmuşdur. Dünya dövlətləri ailə hüququ və ailə məəcəlləsi adlı qanunlar qəbul etməklə, həyatda yaşam anlarını verən bu müqəddəs itti-faqı hər cür problem və çətinliklərdən qorumağa çalışır.

Azadqadin.az

Baş redaktor:
Anzulə ƏMİROVA

Redaksiya heyəti:
Solmaz Babaşova,
Aynur Qurbanqızı,
Təmilla Müslümov, Salam Muxtarov,
Kəramət Böyükçöl

Redaksiyanın ünvanı:
Bakı, akad. Zəhid Xəlilov küç. 23,
BDU-nun əsas binası, III mərtəbə
Tel.: 539-03-64, 539-04-78
e-mail: anzule@mail.ru

Sifariş: 162
Tiraj: 2000

VÖEN: 99000213
Lisenzia №-022708
Qəzet "Azərbaycan" nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunur. Əlyazmalar geri qaytarılmır